ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

50 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ВТОРНИК | 23 ФЕВРУАРИ | 2016 ГОДИНА/25 | БРОЙ 44 (7346)

ИНТЕРВЮ

Акад. Иван Юхновски за робството в учебниците по история до 1944 г. 11

САНКЦИЯ

Предлагат 50 евро глоба, ако паднеш пиян в Слънчев бряг 6

Пеевски с охрана на НСО заради заплаха от атентат 4

Местан с реч на турски пред Гьокче

Изгоненият от ДПС депутат се оплакал, че не може да използва майчиния си език

С реч на турски език блесна в присъствието на посланика на Турция у нас бившият председател на ДПС Лютви Местан. Той и Сюлейман Гьокче бяха официални гости на тържество по повод Международния ден на майчиния език в София, твърди агенция istanbulajansi.com. В изказването си Местан се оплаква, че не можел да използва майчиния си език, и припомня, че е подал жалба в Европейския съд за правата на човека. Местан е представен като лидер на все още неучредената партия ДОСТ. Сбирката е била спонсорирана от турското посолство.

Същия ден аташето на Турция в Бургас Угур Емироглу бе обявен за персона нон грата за намеса във вътрешните работи - кадрувал за новата партия на Местан и избора на главен мюфтия. 4

СРАВНЕНИЕ

Защо българските фермери не са като гръцките 13

Снимка БГНЕС

Четирима въоръжени с калашници мъже ограбиха вчера инкасо автомобил в столичен мол. Те са стреляли по колата на подземния паркинг на търговския център на бул. "Цариградско шосе". Обирджиите са задигнали 400 000 лева

IN MEMORIAM

Илия Добрев ни завеща харизматичен Левски 16

Медиците от ловешката болница излязоха на протест 5

НЯКОЛКО ДУМИ

Валентин ГЕОРГИЕВ

И ПАК: КЪДЕ Е ДЪРЖАВАТА?

Има ли България главен прокурор, има ли спецслужби, има ли закони? Ще продължим да задаваме тези въпроси, след като безобразията в държавата продължават, а властта се държи като щраус, заровил главата си в пясъка. Поводът този път е скандалното поведение на Лютфи Местан и на турския посланик Сюлейман Гьокче по повод Международния ден на майчиния език, честван на пищна церемония в софийски хотел.

Самонаричащият се "български политик", призван и избран да защитава българските интереси, Местан, подал жалби в Европейския съд за правата на човека. Причината - не можел официално да говори на турски! Знае ли господинът, че с демонстративния си мерак нарушава поне два закона - за политическите партии и за училищното образование. Да не говорим за Конституцията.

А какво да кажем за амбасадора, който най-нагло излъга по телевизията, че не бил близък с Местан и по никакъв начин не се месил във вътрешните работи на България? Въпросната завера разбива на пух и прах тези твърдения.

Или може би иска да изкара Борисов лъжец?!

Да, Турция никога не е молила български политик да взима страната на партия или фигура. Тя просто заповядва. А Гьокче трябва да е следващата персона нон грата. Ако имаме капка достойнство.

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 23 ФЕВРУАРИ 2016

Учители разкритикуваха учебните програми за VI и VIII клас

Кунева удължи срока за обсъждане на проектите за ново учебно съдържание с „поне две седмици”

Деси ВЕЛЕВА

Столични учители и университетски преподаватели разкритикуваха вчера проектите за нови учебни програми за VI и VIII клас по български език и литература и по история и цивилизация, които ще влязат в сила през учебната 2017-2018 г. Те бяха представени от екип на МОН на обществено обсъждане. Повечето участници в дискусията обаче бяха на мнение, че е закъсняла.

За какви технически грешки говорите вие, проблемите в проектите за учебни програми не са технически, обърна се към ръководството на МОН Цецка Петрова, учител по български език и литература в 119 СОУ, чийто досегашен директор Диян Стаматов стана заместник-министър. Петрова поиска гаранции, че “сладкодумните приказки в залата няма да са само кьорфишек, а дефицитите в документите ще бъдат отстранени”, и с тези думи предизвика ръкопляскания на колегите си.

Вижда се, че при изготвянето на програмите по история не е имало специалист по българско Средновековие, заяви Георги Николов, преподавател в Софийския университет. Според него има орязване на уроците по българско Средновековие за сметка на общата средновековна история, и поиска това да бъде променено. Николов предложи да бъде позволено на авторите на учебниците да представят нови мнения и датировки, тъй като има много промени през последните 50 години, а в учебниците битуват стари неверни и глупави тези.

Учителката по история от СМГ Катя Кънчева пък се обяви срещу вкарването на много понятия и термини, които са ненужни за учениците. Знаят ли авторите на програмите и учебниците каква е читателската култура в V и VI клас, попита Кънчева.

С най-голямо одобрение реагираха събралите се в залата на изказването на Ралица Соколова-Асенова от 144 СОУ, която поиска повече свобода на учителите просветният министър Меглена Кунева. Тя съобщи, че се удължава срокът за обсъждане на новите учебни програми в страната още поне две седмици, той първоначално бе обявен до вчера.

До вчера отговаряше за европейски проекти, днес говори за учебно съдържание, коментираха иронично учители, докато слушаха отговорите на Кунева. “Как ще правят програми, без да знаят крайната цел”, бе друга забележка, казана с насмешка в залата по време на презентацията на новите учебни програми.

Коментар на стр. 12

РАЗМЕСТВАНЕ

Откъс от “История славянобългарска” ще се изучава в часовете по литература в X клас, а в часовете по история и цивилизации - и в прогимназиалния, и в гимназиалния етап. Това заяви експертът от МОН Радостина Николова. По литература ще се изучават и “Вятър ечи, Балкан стене”, “Къде си вярна, ти любов народна” на Добри Чинтулов, както и “Хубава си, моя горо”, заедно със “Стани, стани, юнак балкански” също на Чинтулов. Тези възрожденски текстове ще се изучават и по музика. Фолклорните песни ще се изучават в часовете по история. “Хайдути” на Христо Ботев е вместено в часовете по литература в V клас, а “Родна реч” на Иван Вазов “слиза” в началния етап на обучението до IV клас.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Зам.-министър Диян Стаматов ще продължи да участва в обсъждания на новите учебни планове из страната

2500 ДУШИ СЕ ОБЯВИХА ПРОТИВ ОТПАДАНЕТО НА ПСИХОЛОГИЯТА ОТ УЧИЛИЩЕ

2500 души се обявиха против отпадането на предмета “Училищна психология” като самостоятелен учебен предмет. Протестиращите внесоха вчера в МОН петиция с искането той да остане. Законът за училищното и предучилищно образование предвижда отпадането на предмета, нещо, което го няма в нито една друга страна от Европа, подчертаха вчера от дружеството на психолозите в България.

“Очевадно е, че децата се нуждаят спешно от много сериозна работа за техните социални и емоционални умения, а не в 8 - 9 клас да им преподаваме 20-30 часа психология. А те се нуждаят от детската градина до университета от стотици часове тренинги и така е в цял свят, само по някаква причина в България не е”, обясни психологът Панайот Рандев. Вече ще се преподава предмет “ Личност и идентитет” по начин, към който психолозите нямат отношение, подчерта колегата му Пламен Димитров.

МАРИН РАЙКОВ, НАДЕЖДА НЕЙНСКИ И ОЩЕ 276 „ЗАБРАВИЛИ” ДА ДЕКЛАРИРАТ ИМУЩЕСТВО

Бившият служебен премиер и сегашен посланик в Рим Марин Райков, шефът на СЕМ Георги Лозанов, бившият председател на НС и настоящ депутат от РБ Борислав Великов са част от 278-те публични личности, които не са декларирали имущество или пари в годишните си декларации пред Сметната палата за миналата година. Сред тях са Александър Лукаров, зам.-кмет на столичния район “Младост”, Боряна Пенчева, член на УС на БНБ, Боян Асенов Биолчев, председател на Националната агенция за оценяване и акредитация, Велислав Минеков, член на ръководството на ДБГ. Гюнай Хюсмен, депутат от ДПС, е “забравил” да декларира придобиване на дялове в новоучредено дружество “ТРИЛОВ” ООД, гр. Исперих. Маргарита Златарева-Русева, зам.-шеф на ЦИК, не е подала данни за придобити от съпруга й имоти. Таня Георгиева, главсек на МФ, е “забравила” да информира за вземане на съпруга си към юридическо лице в размер на 40 171 лв. и към физическо лице - 32 271 лв.

Списъкът се допълва от още депутати, заместник-кметове, шефове на ведомства.

КИРИЛ ДОБРЕВ ПРИЗОВА ПРЕМИЕРА ДА СПРЕ ОБЩЕСТВЕНАТА ПОРЪЧКА ЗА ПРЪСТОВИТЕ ОТПЕЧАТЪЦИ

“С разделянето на здравните пакети на основен и допълнителен едни ще минават по бързата писта, а други по бавната. Не бива в здравеопазването да има ВИП-аджии”. Това заяви на пресконференция в Габрово депутатът от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Кирил Добрев. Той даде пример с операция на херния, за която, ако не си платиш, ще трябва да чакаш няколко седмици, иначе и в двата случая операцията се плаща от Здравната каса. По думите му листа на чакащи има и в много други страни, но там се прави поради липса на капацитет, а в България се налага, за да се рекетират пациентите за пари. Според Добрев случващото се сега в здравеопазването е продължение на политиката на ГЕРБ от първия им кабинет. По думите му българинът обеднява заради разходи за лечение. Добрев се позова на доклад на Световната банка, че личните плащания на българите за здраве са 50% при средноевропейски 20%. Депутатът припомни, че през 2009 г. бюджетът за здравеопазване е бил 2 млрд. лв., а резервът в Касата - 1,4 млрд., а през 2016 парите са двойно повече - 4 млрд. лв., при пациенти с 1 млн. по-малко.

“Данъците в Габрово са повишени само и единствено с гласовете на ГЕРБ. Честито на габровци!” С тези думи общинският председател на БСП в Габрово Кристина Сидорова сложи точка на спекулациите в габровската общественост и коментира темата, свързана със започналата кампания за плащане на местни налози в областния град.

ПОКАНА

На 23 февруари, вторник, от 17.30 ч. в клуба на Районния съвет на БСП - р-н “Лозенец”, ул. “Димитър Димов” №14

се организира

публична дискусия на тема “ИСЛЯМИЗИРА ЛИ СЕ ЕВРОПА?”

Изложение по темата ще направи МИРОСЛАВ ПОПОВ, член на НС на БСП.

УЧЕНИЧКА ОТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО В ТОП 10 НА СВЕТОВНО СЪСТЕЗАНИЕ НА ООН

Преслава Христова от Велико Търново се класира в топ 10 на световно състезание на ООН. ЮНЕСКО - САЩ /USFUCA/ организира световно младежко мултимедийно състезание, посветено на Целите за устойчиво развитие, приети от ООН през септември миналата година. Според изискванията участниците е трябвало на английски език да представят една от 17-те цели за устойчиво развитие чрез 3-минутен видеофилм, а авторът да предложи решения за справянето с проблема.

Преслава Христова се е представила с филма си “Учим се да учим”, посветен на цел №5 - Равенство между половете. Тя учи в XI клас на Професионалната гимназията по туризъм “Д-р Петър Берон”. Във филма си Христова акцентира на жените, останали в историята, като Жана д’Арк, Райна Княгиня, Екатерина Велика, Анджела Дейвис, Маргарет Тачър, Ангела Меркел. Филмът е озвучен от “Стоте каба гайди”. Ученичката предлага да се направи информационна кампания за правата на жените там, където няма интернет. Необходимите средства мечтае да осигури чрез дарение. Тя лансира идеята президентите на всяка държава да дарят за тази кауза по една своя заплата.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 23 ФЕВРУАРИ 2016

„На Доган му показах списък с бизнес начинанията на неговия бизнес гуру и му замръзна усмивката. Показах конкретните печалби на Пеевски с моя помощ“

ОТКРОВЕНИЯ НА ЦВЕТАН ВАСИЛЕВ

Трупата на Народния театър иска оставката на Христо Мутафчиев

Шефът на САБ обслужва властта, а не работи за издигане престижа на изкуството, категорични са театралите

Трупата на Народния театър “Иван Вазов” поиска вчера оставката на председателя на Съюза на артистите в България (САБ) Христо Мутафчиев. “Подтикнати сме да изразим своето становище поради системното неспазване на устава на съюза от страна на неговия председател. Уроненият авторитет както на САБ, така и на актьорската, и на прилежащите му гилдии, е резултат от недопустимото за една творческа синдикална организация подменяне на каузални с тяснопартийни интереси”, пишат в позицията си актьорите. Тя е по повод изразеното отношение на Христо Мутафчиев относно мерките, предприети от Министерството на културата за редица български театрално-сценични институти през февруари т.г. Позицията е подписана от 73-ма театрали. Сред тях са режисьорът Александър Морфов, Стоян Алексиев, Бойка Велкова, Мария Кавардjикова, Иван Бърнев, Леонид Йовчев, Рени Врангова, Теодор Елмазов, Никола Тороманов и други.

Водени сме от твърдото си убеждение, че САБ трябва да съществува и трябва да отстоява правата и интересите на всички, заети в сферата на сценичните изкуства, да утвърждава и насърчава устойчивото и качествено развитие на тези изкуства, да представлява постоянен и безпристрастен коректив както на съответните работодатели, така и на Министерството на културата, да възвърне доверието у своите членове и облика си на професионална организация, категорични са актьорите. Поради тези причини ние, колективът на Народния театър “Иван Вазов”, изискваме г-н Мутафчиев да се оттегли незабавно от председателския пост на САБ, настояват театралите. Те цитират и част от устава на съюза, в който се казва, че той е независим от партии и държавни структури и се ръководи единствено от волята на своите членове при спазване на принципите за автономност, професионализъм, прозрачност в работата на ръководните органи. Поведението на г-н Мутафчиев е подчертано политически непотистко и в разрез с волята на членовете, ако въобще такава воля е изявена предвид незначителната членска маса на САБ днес, се подчертава в позицията. Подписалите я са категорични, че Христо Мутафчиев работи в ущърб на това достойнство и против издигане на престижа на изкуството в обществото, като с действията си насажда негативен образ на гилдията в публичното пространство. “САБ е призван да отстоява синдикалните права на членовете си, свързани с индивидуалните, колективните трудови и браншовия трудов договор. Съюзът трябва да защитава своите членовете при възникнали трудово-правни проблеми, а ръководството му представлява интересите на своите членове на национално равнище единствено и само в сферата на сценичните изкуства и не позволява тези интереси да се размият в общите социални проблеми”, напомнят театралите. “Освен че нищо от горепосоченото в устава на САБ не се случва, г-н Мутафчиев успя да сведе членската му маса, да се разбира - легитимната представителност на съсловието пред обществото, до тесен кръг свои съмишленици”, се казва още в позицията.

Иван Мандински е новият председател на младежката организация на БСП в Плевен

Иван Мандински е новият председател на младежката организация на БСП в Плевен. Той бе избран на общинско отчетно-изборно събрание с пълно мнозинство при явно гласуване. След проведения вот Мандински сподели, че поема поста с високата отговорност да надгради направеното през годините и да положи усилия за привличане на активни млади хора в БСП.

На форума младежите обсъдиха и различни инициативи, които да бъдат акцент в предстоящата им работа – кампания за борба с младежката безработица, провеждане на дискусии за набелязване на мерки както срещу демографската криза в страната, така и за по-достойно здравеопазване за обикновените български граждани.

Събранието избра и трима делегати за националната конференция на обединението. Те са Иван Мандински, д-р Татяна Валериева и Мария Николова. Младежите номинираха Михаил Миков за председател на НС на БСП.

ИВАН ИВАНОВ:

Правителството сложи кръст на Северозапада

Правителството сложи кръст на големите инфраструктурни проекти в Северозападна България и обрича региона на нищета и продължаващ икономически срив, заяви народният представител от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Иван Иванов след изнесени заседания на парламентарната комисия по европейски въпроси във Видин и Монтана. Хората трябва да знаят, че строителството на скоростния път Видин - София и модернизацията на жп линията Видин - Медковец няма да се случат в този мандат, въпреки че попадат в европейския транспортен коридор №4 и въпреки заявките, че продължават да са приоритет, посочи той. Иванов сподели, че общото впечатление на членовете на комисията е, че проблемите на Видин се дължат на трудната достъпност, защото без инфраструктура инвеститорите няма как да стигнат до региона.

“В програмата на кабинета фигурира модернизацията на жп линията Видин – Медковец по Механизма за свързана Европа, където бе включена от предишното правителство, но в петък Московски каза в парламента, че това няма да се случи. В раздела с индикативни проекти за финансиране по оперативни програми е включен скоростният път Видин – София, а знаем, че и той бе изваден от ОП „Транспорт”, след като правителството с мандата на БСП го бе определило като първостепенен приоритет в нея”, коментира депутатът Филип Попов. Той показа пред медиите снимки на продадените имоти в района на бившото видинско летище, за което Ивайло Московски не знаел нищо според собствения му отговор по време на петъчния парламентарен контрол.

Попов изрази надежда прокуратурата да се самосезира, а в Министерството на транспорта да бъде извършена вътрешна проверка как е станала продажбата, защото възниква и въпросът спазен ли е Законът за приватизиция и следприватизационен контрол, който се прилага за имоти частна държавна собственост с данъчна оценка над 10 хил.лв.

БОРИСОВ СМЕНИ ШЕФА НА АГЕНЦИЯТА ЗА БЕЖАНЦИ

Бойко Борисов смени шефа на Агенцията за бежанци Никола Казаков. За изпълняващ длъжността до назначаването на титуляр е определен един от сегашните заместник-председатели на агенцията - Кирчо Киров, съобщиха от правителствената пресслужба. Решението на Министерския съвет бе прието неприсъствено. Според източници на ДУМА с него ще си отиде и главният секретар на агенцията Златко Александров. Причината за кадровите промени са нередности при обществените поръчки за хранене на бежанците.

Информацията за рокадите дойде ден след като бе излъчено разследване на Нова телевизия, в което се показва, че държавата от години плаща за изхранването на бежанците по завишени цени, тъй като не се провеждат обществени поръчки.

Казаков за втори път заема поста председател на Държавната агенция за бежанците. Той бе на него и при първото правителство на ГЕРБ, а кабинетът на Пламен Орешарски го уволни заради липсата на планиране за посрещане на започналата през 2012 и 2013 г. бежанска вълна. Шефът на ДАБ бе върнат на поста от второто правителство на Борисов.

ПРЕМИЕРЪТ ПРЕРАЗПРЕДЕЛИ РЕСОРИ НА ВИЦЕПРЕМИЕРИТЕ

Премиерът Бойко Борисов преразпредели ресорите на своите вицепремиери, предвид новото назначание на Меглена Кунева за образователен министър. Това съобщиха от правителствената информационна служба. Кунева вече ще отговаря за координацията на министерствата на външните работи, правосъдието, отбраната, на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, Държавната агенция за българите в чужбина и Агенцията за ядрено регулиране. В нейните правомощия влизат и Националната агенция за оценяване и акредитация, Патентното ведомство и Центърът за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност. Новото при Кунева е вменяването на отговорности към Агенцията за оценяване и акредитация.

На вицепремиера Румяна Бъчварова се възлага координацията на органите на изпълнителната власт във връзка с дейността на министерствата на културата, здравеопазването, младежта и спорта и туризма. В нейния ресор са също Държавната агенция “Архиви”, Държавната агенция за бежанците, Комисията за регулиране на съобщенията и Националният статистически институт.

Вицепремиерът Томислав Дончев отговоря за финансите, регионалното развитие и благоустройството, икономиката, енергетиката, транспорта, информационните технологии и съобщенията, на земеделието и храните и на околната среда и водите. Той ще наблюдава също работата в Държавната агенция “Държавен резерв и военновременни запаси”, Комисията за енергийно и водно регулиране, Държавната комисия за стоковите борси и тържищата и Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол.

Вицепремиерът Ивайло Калфин, който отговаря за демографската и социалната политика и е социален министър, ще ръководи и Държавната агенция за закрила на детето, Националния компенсационен жилищен фонд и Националната агенция за професионално образование и обучение.

Самият Борисов продължава да отговаря за ДАНС, Държавна агенция “Разузнаване”, както и агенцията, занимаваща се с подслушванията Държавна агенция “Технически операции” и Държавна комисия по сигурността на информацията. Досега ДАТО беше на разпореждане на Кунева.

www.duma.bg

Местан с реч на турски пред посланика на Анкара

С реч на турски език блесна пред посланика на Турция у нас бившият председател на ДПС Лютви Местан. Местан и посланик Сюлейман Гьокче са присъствали на пищно тържество по повод Международния ден на майчиния език в столичния хотел "Рамада", твърди турската агенция istanbulajansi.com. Медията твърди, че спонсори на банкета са били посолството на Анкара в София, турските авиолинии и женско дружество за приятелство с Турция. Лютви Местан бил представен като лидер на все още неучредената партия ДОСТ. В речта си на турски език изгонените от ДПС Местан се оплаква, че не можел да използва майчиния си език като български политик и припомня, че е подал жалби в Европейския съд за правата на човека.

Преди тържеството Гьокче даде интервю, в което отрече Анкара да се меси във вътрешните работи на България. По думите му Турция никога не е молила никой български политик да вземе страна по отношение на друга политическа или обществена фигура в България, и отрече, че новата партия на Местан ДОСТ е "родена" в турското посолство в София. В неделя стана ясно, че България е обявила за персона нон грата турското аташе в Бургас Угур Емироглу. От външното министерство обявиха, че подобни решения няма да бъдат коментирани. Неофициално се разбра, че аташето се е изявявал като политически и религиозен лидер в няколко района, което не съответства на акредитацията и правомощията му.

Снимка ISTANBULAJANSI.COM

Лютви Местан и турският посланик Сюлейман Гьокче седяха рамо до рамо на тържеството

НСО вече пази Пеевски заради заплаха от атентат

И Цветан Василев заподозря шпицкоманди за изнудване в държавното обвинение

Депутатът от ДПС Делян Пеевски е заплашен от покушение и по решение на МВР, ДАНС и НСО вече е охраняван от държавни гардове, съобщи вчера главният секретар на МВР Георги Костов. На извънреден брифинг той обяви, че охраната е назначена след информация от прокуратурата, получена около разследването на атентата срещу Алексей Петров. По неофициална информация показания в тази посока е дал задържаният украинец Роман Логвиненко, обвинен като организатор на стрелбата с гранатомети по колата на Петров през октомври. Данните са получени в петък - при провеждане на беседи и следствени действия станало ясно, че се подготвя убийство на Пеевски.

ДУМА припомня, че още през 2014 г. Пеевски се оплака, че някой иска да го убива. "Не съм началник на съдебната власт, ако бях такъв, замислете се, надали днес моите убийци щяха да се разхождат на свобода, аз да съм тук, а други, които са малко или много отговорни за случващото се, да ги няма." Веднага след това започнаха акциите срещу КТБ, довели в крайна сметка до фалита й.

Нападателите проучвали навиците и привичките на депутата, както и местата, които той е посещавал, дори тези, които не са медийно огласявани. Според информацията на службите атентатът се подготвя от два месеца. Организацията на подготвеното покушение напомня на опита за убийство на Златомир Иванов-Баретата пред Съдебната палата и на убийството на Дмитрий Минев - Димата Руснака. И срещу двамата посред бял ден от празни сгради на столичния бул. "Витоша" стреля неизвестен снайперист.

Служители на НСО се срещали с депутата през почивните дни, но той отказвал. Впоследствие охранителите го убедили и той вече е под 24-часово наблюдение, твърди главният секретар на МВР. Той отказа да коментира дали заподозрените за стрелбата срещу Алексей Петров са заподозрени и за подготвяното покушение срещу Пеевски и се оправда със следствената тайна.

Часове преди тази информация бившият шеф на КТБ Цветан Василев даде интервю за Нова телевизия, в което отново си проличаха влошените отношения между него и Пеевски. "Делян Пеевски имаше кредити за 150 млн. И показа изискванията си, за да се разберем и да няма проблем банката. Той смята, че всяко нещо, придобивано от банката, му е принадлежало. Свидетел по това бе сегашният главен свидетел на прокуратура Бисер Лазов", заяви Василев. Той заяви, че сигналът за разследването е даден през май, но разглеждането започнало едва през юли. "Да седнем на полиграф аз, Пеевски, Лазов и Ангелов и да видим какво ще се случи. Но трябваше да се извърши поръчката на Пеевски. Почти няма знаково дело след идването на Цацаров като главен прокурор, което да не е поръчково. И то поръчано от същия център, който е поръчал КТБ. Същото "опрасkване" бе на Любомир Павлов и Огнян Донев, можем да минем през Костинброд, Цветан Цветанов, Богомил Манчев. Автентични са зависимостите на съда от прокуратурата. За мен Цацаров е избран с абсолютен консенсус на ГЕРБ и ДПС. Те си го избраха. Независимо че съм жертва на техния заговор, не съм стигнал дотам да си измърся ръцете", заяви Василев. По думите му има определени компромати, които се вадят, ако някой е неудобен, от шпицкоманда. От същата шпицкоманда бил Петьо Еврото, за който Пеевски казва, че за една бутилка уиски може да сътвори компромат срещу всеки. Според него главният прокурор Сотир Цацаров бил зависим от Пеевски.

"Знаел е Доган, че айсбергът е от тяхната партия. Нямам идея, къде е дъното на този айсберг. Не мога да си представя, че никой не стои зад Пеевски и той самият е център. За мен има дъно този айсберг, но никой не е стигнал до това дъно. На Доган му показах с дребни числа колко и как Пеевски е спечелил стотици милиони", продължи с обвиненията Василев.

Квесторите на КТБ били зависими според бившия собственик на банката

Цветан Василев изрази недоволството си от подхода на квесторите по време на специалния надзор и на синдиците по време на несъстоятелността на КТБ. "Не са подготвени, не са компетентни и са силно зависими. Целта им е да се осребри този, който организира атаката срещу банката", обобщи бизнесменът. Според него държавата спи и е проспала управлението и кражбите на "Виваком".

"Искров управляваше БНБ като еднолична компания с придворните си подуправители. Така че анонсът от 17 юни е в противоречие с последвалата промяна. Аз мисля, че сигналът от 11 юли не е писан от него, а от шпицкомандата. Бил е стиснат отнякъде", заподозря банкерът. Той определи обвиненията, че КТБ е банка на съдебната власт, като прах в очите.

Василев уточни, че е в процес на екстрадиция. Утре предстои изслушване от първоинстанционния съд, след като Апелативният съд върна процеса на първа инстанция. Връщането на Василев в България обаче няма да стане и тази седмица. Зависело от сръбския правосъден министър или от неговото лично желание. "Прокуратурата се държи като Светата инквизиция. Изказванията на Цацаров и Сарафов са като от Средновековието", оплака се бизнесменът. Той призна, че Интерпол го издирва, но заяви, че адресът му бил известен. Василев вече е завел дела в Страсбург. Ще остана в Сърбия, докато няма решение на сръбския съд, категоричен е Василев. Според него година и половина след повдигането на обвинение не се е случило нищо освен шантаж на свидетелите, за да докажат негови връзки и обвързаности.

Прокуратурата притиска политици, потвърди следовател

Група от прокурори действа по "шпицкомандите" на главния прокурор и притиска политици, това потвърди следователят от Столичното следствие Бойко Атанасов. Той дори призна, че е участвал в подобни поръчки. Атанасов участвал в дело срещу депутата от ДПС в предишното Народно събрание Емил Иванов. "Два пъти съм направил предложение за повдигане на обвинение и отнемане на имунитета. Били са събрани достатъчно доказателства за това нещо. Аз веднага съм отстранен от това дело. Същият този депутат на следващия ден стана областен управител на София област", разказа следователят.

Групата за притискане била на прякото подчинение на главния прокурор и била създадена по разпореждане на Сотир Цацаров. По думите на Атанасов политици и хора на високи държавни постове се притискат с делата, които се водят срещу тях. Притискането става, като делото се води срещу неизвестен извършител. Като пример за подобно изнудване Атанасов посочи делото "Авиоотряд 28". "Прокуратурата притискаше министър-председателя. Всички знаеха, че делото се водеше срещу министър-председателя, но то беше срещу неизвестен извършител", обясни той. Подобен бил и случаят с делото срещу дисциплинарно уволнената шефка на Софийския

градски съд Владимира Янева. "То е гледано под покрива на СГП, но е гледано от военни следователи и прокурори от СРП, които са командировани от главния прокурор. Те са определени със заповед, а не на случаен принцип", обясни Атанасов. Следователят се оправда, че не се е разприказвал изведнъж, а не бил спирал да говори от 2004 г. насам.

На 19 февруари 2016 г. Сотир Цацаров предложи ВСС да провери обвиненията на Бойко Атанасов за неравномерна натовареност на следователите за образуване на дисциплинарки срещу прокурори и следователи, които не изпълняват разпорежданията и на главния прокурор.

www.duma.bg
ДУМА
ВТОРНИК 23 ФЕВРУАРИ 2016

В ловешката болница на тъмно обединяват отделения

Въпреки пенсионирането на медици за януари загубите на лечебното заведение се удвояват

Аида ОВАНЕС

Медицинският персонал на МБАЛ "Проф. д-р Параскев Стоянов" в Ловеч излезе на протест вчера. Протестът е заради структурните промени, подготвени от ръководството, за което хората не са информирани. Медиците се заканиха, че ще направят жива верига и ще подадат колективна оставка, ако до 5 дни прокуристът на болницата д-р Снежина Митова и целият съвет на директорите не сдадат постовете си. По данни на Търговския регистър в борда са д-р Тихомир Бенев, Константин Атанасов и д-р Пепо Нешев.

В петък в болницата започнало обединяване на отделенията, разместване на оборудване и обзавеждане по етажите, алармираха лекари в местните медии. Протестиращите бяха категорични, че "това ръководство погубва болницата".

Въпреки "оптимизацията" на разходите и освобождаването на лекари и сестри в пенсионна възраст загубите на болницата за януари станали 150 хил. лв. Финансовите резултати за деветмесечието на 2015 г. показват, че загубите на болницата са 789 180 лв., т.е. месечно по около 88 хил. лв.

Персоналът настоява да бъде запознат с одита на МБАЛ и да бъде обяснена структурата на разходите. Медиците са на мнение, че изкарват достатъчно пари и приходите са дори повече от планираните, но смятат, че парите отиват "незнайно къде за покриване на незнайни разходи". Сред основните им искания бе за шеф на болницата да бъде назначена предишната прокуристка д-р Донка Минкова. След протеста д-р Митова обяви, че е готова да депозира оставката си, а д-р Бенев заяви, че е подал оставка още през юли 2014 г., когато освободи и поста на изпълнителен директор. Протестиращите недоумяват защо здравният министър все още не е освободил борда.

На извънредна сесия на Общинския съвет на 9 февруари прокуристката д-р Митова очерта изготвените от нея и борда мерки за оптимизиране дейността на болницата - обединяване на отделения със свиване на ползваните площи и освобождаване на работещите пенсионери. Планът предвиждаше отделенията по кардиология, пневмология, гастроентерология, нефрология, хематология и ендокринология да се обединят в две вътрешни отделения и вместо на два етажа и половина, да се разположат на един и половина. Предлага се обединяване на отделенията по АГ и неонатология, намаляване на складовите наличности на медикаменти и консумативи и пр. Смята се, че предстоящото изграждане на нов операционен блок ще увеличи приходите, внесено е в МЗ предложение за отпускане на целева субсидия от 300 хил. лв. за закупуване на скенер.

Протестиращият медицински персонал бе подкрепен от пациенти и от КНСБ и КТ "Подкрепа"

Над 68% от капитала на болницата е собственост на държавата, а останалите - на общините от Ловешка област.

В навечерието на Коледа персоналът на ловешката болница се закани да протестира за дължими 30% от заплатата за септември, цялата за ноември и аванс за декември. Тогава хората поискаха обяснение от прокуриста д-р Митова. Ден по-късно от МЗ информираха, че ще бъдат отпуснати спешно 800 000 лв., а в последния работен ден преди Коледа получиха забавените си заплати. Болницата има просрочени задължения за над 3,4 млн. лв. към доставчици и запорирани сметки.

Вкарват в наредба пръстовия идентификатор

Аида ПАНИКЯН

Регистрацията на ползваните услуги, гарантирани от НЗОК, се разрешава от здравноосигурените лица чрез електронна идентификация по ред, определен съгласно чл.46, ал.1 от Закона за здравното осигуряване. Това пише в проект за изменение на Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ на електронната страница на МЗ. Терминът електронна идентификация се отнася за системата за пръстови отпечатъци. Изискването се отнася за всички лечебни заведения, сключили договор с НЗОК, не само за болниците. ДУМА припомня, че от БЛС не пожелаха в рамковия договор да се разпише задължение за въвеждане на системата за пръстови отпечатъци. Вероятно това е причината засега МЗ да я узакони чрез наредба. Тази наредба се издава от Министерския съвет, а не от министъра на здравеопазването.

Проектът предвижда промяна на съществуващия регламент за формиране на листи на чакащите пациенти, като се въвежда максимален срок от 2 месеца, в рамките на който да бъде планиран приемът на пациентите за дейности, включени в допълнителния пакет.

ДО ТРАГЕДИЯТА КРАЙ СЛИВЕН СЕ СТИГНАЛО СЛЕД „ОСМОРКИ"

До трагедията край Сливен, където в неделя следобед загинаха две момчета, а други трима са ранени, се стигнало след "осморки" на изоставено летище край Сливен. Очевидци твърдят, че автомобилите са вдигнали скорост от 200 км/ч. Незаконните гонки се организирали в края на всяка седмица. Местните разказват, че в неделя гонка не е имало, а две коли, "Мерцедес" и БМВ, са правили осморки и така се е стигнало до инцидента. Всички момчета в автомобилите са били без колани.

БМВ-то е било извън трасето с премазана лява част. За да бъде изваден водачът, е използвана специализирана техника, автомобилът е бил разрязан. Шофьорът на "Мерцедеса" е тестван на място и по-късно в болницата за алкохол и наркотични вещества. За алкохол пробата е отрицателна, за наркотици - предстои резултатите да излязат.

В МВР са получавали редовно сигнали за организирането на гонки, но при всяко тяхно отзоваване на мястото автомобилите си разотивали, обясни Тодор Тодоров от КАТ. Гонките се провеждат на старо летище, на около 2 км от пътя Сливен-Ямбол. Обектът се охранява от общината. Преди време е имало бетонни плоскости, които са ограничавали влизането в летището, но те са премахнати, допълва Тодоров.

Не приемат дете с увреждане в детско заведение

Аида ОВАНЕС

Отхвърлят молбата на дете със сърдечен порок и две сърдечни операции за кандидатстване в детски заведения. Казусът ще бъде разгледан по време на заседание на петчленен състав на Комисията за защита от дискриминация утре, 24 февруари. Преписката е образувана по жалба на В.М. от София. Оплакването е, че редица детски заведения, в които родителите се опитвали да подадат молба за кандидатстване, не пожелали да я приемат с различни аргументи - че не са подходящи за детето, че има много деца в групите, че няма да мъчат персонала. ОДЗ 43 "Талант" в София се съгласява да приеме детето, но в яслена група, като според родителите по този начин го лишавали от педагози. От ОДЗ 43 обаче подчертават, че в момента на приема детето е под 3 г. и е за яслена група, като допълват, че на съобщението, че детето е прието в детското заведение родителите не са реагирали. Сочат и други аргументи в своя защита. На предишно заседание жалбоподателката оттегля претенциите си към ОДЗ 43, а като нова ответна страна е конституирано ОДЗ 175 "Слънчеви лъчи" в София.

РИО в София излязла със становище, че детето се нуждае от обучение и логопед.

Обявиха местата в ясли и градини в София, родителите негодуват

Деси ВЕЛЕВА

Недоволство сред голяма част от родителите в София предизвика обявяването на свободните места за прием в детските градини и ясли за наборите 2013, 2014 и 2015 г. Оказа се, че в много ОДЗ-та за определени набори не са обявени никакви места или минимални бройки. Сред родителите вече започна традиционната истерия за пресмятане на точки за прием и търсене на места за кандидатстване според критериите на детското заведение. Някои градини дават допълнителни точки по местоживеене или месторабота на един от родителите.

"Правителството казва, че иска да стимулира родителите да се върнат на работа. Да им имам стимула", коментира майка на дете, което подлежи на прием в ясла с 0 обявени места.

Най-тежко е положението в центъра на София, като в район "Оборище" например за яслени групи са обявени по-малко от 100 места. В район "Средец" само три детски заведения приемат най-малките.

ДУМА припомня, че от столичното кметство се похвалиха само преди няколко дни, че за последните години са открити 80 нови сгради на ОДЗ-та. В образователната стратегия на София пък е залегнало да 2023 г. 100% от децата да бъдат обхванати в детски градини.

Развалена стока залива борсата в Първенец

Загубите на търговците заради гръцката блокада били за стотици хиляди левове

Над 40 тона е развалената стока на тържището в село Първенец, пристигнала с тирове след блокадите на българо-гръцката граница, съобщи вчера Христо Панайотов, изпълнителен директор на борсата, цитиран от БНР. По думите му от сутринта се изхвърлят на сметището както плодове, така и зеленчуци, а камионите продължават да идват.

След падане на блокадата на най-голямата борса за плодове и зеленчуци в Южна България започнаха да пристигат тирове. От неделя вечерта до вчера сутринта в село Първенец са пристигнали 10-15 тира. "Някои от търговците се оплакват, че стоката, която пристига, е развалена. Други казват, че е нещо нормално това, което пристига. Всички виждат нещата по различен начин. Но предвид затварянето на границата предполагам, че ще има и доста негодна стока, която тепърва ще пристига", съобщи вчера пред Нова телевизия управителят на борсата в село Първенец Радослав Насков.

Хората сортират, но изхвърлят портокали, лимони, краставици и домати. Загубите, които търпят наемателите, са големи. Ние направихме отстъпки, ще дадат отсрочка за наемите, но ситуацията е тревожна, коментира Панайотов. Той поясни, че над 85% от стоката на борсата е внос от Гърция и Турция. В България се произвеждат само краставици и салата - това са оранжериите в Първомайско, Мало Конаре и Йоаким Груево. Гръцкото земеделие се субсидира, тяхната продукция отива за Западна Европа, а при нас идва второ качество. Нашите земеделци не ползват субсидии и затова няма българска продукция, каза директорът на тържището.

Близо седмица на борсата в Първенец не е имало стока от Гърция. Причината - тировете със стока бяха спрени на границата заради блокадата. Заради недостига на евтини гръцки плодове и зеленчуци цените тръгнаха нагоре. Поскъпването е от порядъка на 30-40%, съобщи Нова телевизия. По официални данни на Комисията по стоковите борси и тържищата обаче през миналата седмица портокалите са поскъпнали на едро с 12,5%. Цената на мандарините е скочила с 9,5 на сто. Доматите са поскъпнали с близо 5%.

"Това, което се внася от Турция, запълни изпразнената ниша на стоката от Гърция. Не може да се каже, че се забелязва някакъв недостиг на стока. Да, има някакво повишение на някои от стоките, но като цяло цените са нормални по отношение на плодовете и зеленчуците. Така че за момента не мога да кажа, че има някакъв недостиг или глад за стока", коментира Радослав Насков.

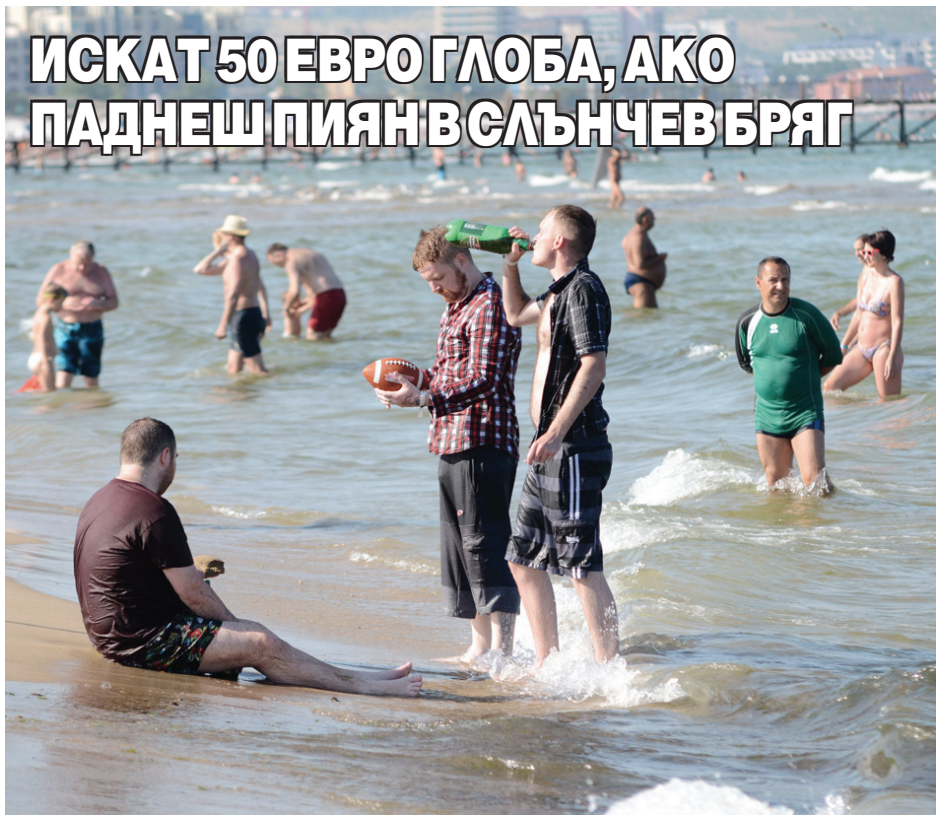
Само на борсата в Първенец търговците изчисляват, че загубите им от гръцката блокада са за стотици хиляди левове. В същото време прогнозират, че когато гръцката стока влезе отново на пазара ни, цените отново ще тръгнат надолу.

КЗК отмени класирането в обществена поръчка за ремонт на тържището в с. Плодовитово

Комисията за защита на конкуренцията отмени като незаконосъобразно решение на управителя на "Тържище с. Плодовитово" ЕООД за класиране на участниците и обявяване на изпълнител на обществена поръчка за модернизиране и разширяване на тържището. Това съобщиха вчера от антимонополната комисия.

Проучването е установило, че оценяването на техническите предложения на участниците по два от показателите - за технологична последователност на строителните процеси и за управление на риска, е незаконосъобразно. В случая липсвало кратко описание на предложенията на кандидатите, а само предложението на жалбоподателя "Пи Ес Ай" АД било повече от 100 страници. Липсата на кратко описание на техническите оферти на участниците, съответно обосновани мотиви относно поставените оценки, не позволява на КЗК да упражни контрол по законосъобразност на действията на конкурсната комисия и акта за класиране на възложителя, съобщиха от комисията.

КЗК връща процедурата от етап оценка на техническите предложения на участниците.

Глоба от 50 евро за турист, който падне пиян на алеите в Слънчев бряг, и 250 евро за този, който колабира директно в зелените площи в курорта. Това са само част от предложенията на Бургаската регионална туристическа камара, които ще бъдат внесени за разглеждане в МВР, предаде "Дарик". Според председателя на УС на камарата Иван Иванов ефектът от въвеждането на тези мерки ще затегне дисциплината в комплекса.

"Никой не може да ни убеди, че западноевропейците са се научили на ред и дисциплина само по пътя на убеждението. Необходими са по-строги мерки", категоричен бе Иванов. Според него това е правилната посока, която Слънчев бряг трябва да поеме, за да изчисти имиджа си като алкохолна дестинация.

Предварителните прогнози на бранша показват ръст в записванията на туристи от Великобритания, Германия, Чехия и Полша. Иванов не се нае да прогнозира дали руският пазар ще отбележи ръст през лятото на тази година.

Коментар на стр. 12

Руските туроператори не предлагат екскурзии в Турция

Нито един руски туроператор не е продал туристически продукт, свързан с пътуване до Турция. Руската федерална агенция за контрол върху стоките и услугите за потребителите не е открила продажби на туристически продукти, свързани с посещение на Турция, предаде ТАСС.

Агенцията се отчете за проверката от декември 2015, предаде ТАСС. Агенцията не е открила не само продажби, но и предлагане на такъв продукт. Руското Министерство на външните работи препоръча на руснаците през ноември миналата година да се въздържат от пътувания до Турция заради заплахата за сигурността им. От своя страна държавната структура "Ростуризъм" препоръча руските туроператори да спрат продажбата на екскурзии до Турция и изпращането на туристи към тази страна пряко или чрез трети страни. Най-големите руски туроператори се съгласиха с препоръката на Федералната агенция по туризъм.

Междувременно вчера стана известно, че турският премиел Ахмет Давутоглу е обнародвал план за подпомагане на туристическия бранш, предаде Ройтерс. За спасение на туристическата индустрия, която пострада заради кризата в отношенията с Русия, властите в Турция имат намерение да отделят 255 млн. лири или 87 млн. долара. Планът предвижда мерки за преструктуриране на дълговете на туристическите фирми.

Както се отбелязва, има спад на популярността на турските курорти и сред германските туристи, което стана след терористичния акт в Истанбул през януари тази година, когато взрив уби 10 граждани на Германия.

Спешно ремонтираха двигател на ТЕЦ „Марица Изток 3"

Авариен ремонт на двигател на ТЕЦ "КонтурГлобал Марица Изток 3" е извършила Централната енергоремонтна база ЕАД (ЦЕРБ). Ремонтът е направен по спешност на територията на ЦЕРБ от екип специалисти на компанията, съобщиха от топлоелектрическата централа.

Двигателят е с мощност 1,6 MW, произведен преди 37 години в бившия СССР. Причината за авария-та е прегряване на статора и остаряла изолация на съоръжението. По време на ремонта статорът е почистен със сух лед - сравнително нова технология, благодарение на която се постига пълно отстраняване на замърсяванията по екологичен и безопасен начин. Също така са използвани съвременни изолационни материали, които са повишили класа на изолация на съоръжението. След рехабилитацията животът на двигателя е удължен и той ще може да се използва дълго след изтичане на проектната му работопригодност. ЦЕРБ работи по проекти на ТЕЦ "Марица Изток 3" от 20 години. Един от последните е за ремонт на двигатели за ниско напрежение.

www.duma.bg
ДУМА ВТОРНИК 23 ФЕВРУАРИ 2016

РУМЕН ГЕЧЕВ:

Спирането на търговете е по спусната парола

Депутатът от БСП попита дали следствието и прокуратурата ще се включат и ще има ли наказани заради спрените обществени поръчки

Доста странно е решението за спирането на търговете от самия премиер, защото не би следвало министър-председател да пуска и спира търгове. Това каза вчера пред телевизия "Bulgaria ON AIR" депутатът от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Румен Гечев. Коментарът бе по повод спрените търгове за милиони левове през миналата седмица по нареждане на премиера Бойко Борисов. По думите на Гечев смисълът на Закона за обществените поръчки (ЗОП) е процедурата да бъде обективна, без да зависи от никого конкретно.

Със сигурност повод за спирането на търгове за милиарди левове е спусната парола отнякъде, коментира Гечев, като посочи, че не знае дали това става от Запад или от Изток. "За това, че някой е оказал натиск върху това решение, за мен няма никакво съмнение", заяви той. За него е много странно, че самите министри не са реагирали, ако са установили нередности по търговете. В същото време не са и санкционирани, допълни депутатът.

"Хващат ги, че нещо не е наред в техните министерства с обществените поръчки, а те изразяват възхищение и ентусиазъм от акта на премиера", коментира Гечев. "Буди съмнения, че всички са щастливи от установяването на това, че има нарушения с търговете", допълни депутатът. И попита дали следствието и прокуратурата няма да се включат, за да има наказани, защото по думите му, докато няма наказани, няма да има изпълнение на законите. Както и да сменяме законите, ако те не се изпълняват и не се контролира изпълнението им, няма да има ефект, категоричен е Гечев. "Докато не се прекъсне порочният кръг спокойно да се краде в България, проблемите няма да бъдат решени", заяви той. Не вярвам в новия ЗОП, каза още депутатът от БСП.

По отношение на развитието на казуса с КТБ Румен Гечев отбеляза, че е налице известно раздвижване, но все още то "изглежда като театър". И допълни, че това, което трябва сега да се направи, е да се изпълнят законите. "Важното е лицата, които са посочени, да бъдат наказани по действащите закони", каза депутатът. За БНБ е било кристално ясно какво се случва в КТБ, допълни той.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

ФИРМАТА, КОЯТО ЧИСТИ ЛЕТИЩЕТО, НЕ Е УВЕДОМЕНА ОФИЦИАЛНО ЗА СПИРАНЕТО НА ДОГОВОРА

Фирмата "Аеропорт Клийн", спечелила поръчката за почистване на софийското летище, продължава да си изпълнява договора и досега не е получавала никаква официална информация за евентуалното му прекратяване, предаде вчера dnevnik.bg. Затова управителят й Димитър Маринов не се ангажира с коментар дали ще се обжалва евентуалното прекратяване на договора, нито да предположи на какво основание би могло да стане това. В петък миналата седмица премиерът Бойко Борисов съобщи от Брюксел, че е наредил договорът за почистване на летището да бъде прекратен. Маринов обаче съобщи, че до вчера в дружеството не е получено нищо официално и предложи, ако на някого не му харесва как се изпълнява договорът, да каже.

Дружеството чисти летището от 23 януари, досега са назначени 87 души от персонала, занимавал се с тази дейност под шапката на "Летище София", други 6 са с насрочено интервю, каза Маринов. Той подчерта, че договорът се изпълнява, че вече назначените в "Аеропорт Клийн" са доволни и попита реторично има ли промяна в хигиената на летището след края на януари.

Нулевата лихва на БНБ нямала да промени съществено лихвите по кредитите

Въвеждането на нулев основен лихвен процент от БНБ няма да окаже съществено отражение върху лихвите по кредитите, предлагани от търговските банки, прогнозира вчера пред БНР икономистът от "Индъстри Уоч" Лъчезар Богданов. Това, което прави БНБ, е на практика съобразяване с паричната политика на Европейската централна банка (ЕЦБ), обясни Богданов.

По думите му страната ни е в зона за свободно движение на капитали, което означава, че финансовите институции могат да местят лесно парите си от едно място на друго и очевидно няма как да е устойчив моделът, при който ЕЦБ поддържа отрицателни лихви, а други банки привличат средствата при тях с положителни лихви. Това би създало спекулативно местене на капитали с цел да се използва разликата в лихвените нива, споделя Богданов.

Според него ипотечното кредитиране е единствената област, в която се наблюдава относително оживление в последните години, но при всички случаи банките няма да променят рязко политиката си, преди да приключи прегледът на качеството на активите през второто полугодие на 2016 г. При новите кредити тези лихви спаднаха трайно под 5%. "Това за страна като България е много ниско ниво. Да не забравяме, че българското правителство плаща около 2,5%-3% лихва по своите дългосрочните облигации. Тоест след като кабинетът взема заем на тези нива, е невъзможно да се мисли, че един обикновен гражданин, който може да загуби работата си или да се окаже измамник, е по-ниско рисков", обяснява Богданов.

На въпрос къде ще се насочи ресурсът от над 20 млрд. евро (какъвто е горе-долу размерът на депозитите на домакинствата), ако в даден момент и българските банки въведат отрицателни лихви по депозитите, Богданов заяви, че се създава изкуствена драма. "И в момента има много банкови сметки, по които не се плаща лихва, но същевременно има такси за поддържането им. Много хора държат пари в банкови трезори, където плащат такса за услугата, което на практика е отрицателна доходност обясни икономистът.

Румънците възобновиха ремонта на Дунав мост

От тази седмица се възобновяват ремонтните дейности по Дунав мост между Русе и Гюргево. Ремонтът се извършва от румънска страна и трябваше да приключи на 16 март т.г. Той обаче бе прекъснат временно поради лошите зимни условия.

Снимка БГНЕС

Очаква се ремонтът да продължи до края на април

В момента движението е ограничено в едната лента, има пропускателен режим, който се регулира от служители на ремонтната фирма. През следващите два месеца предстои да се извършат дейностите по подвижната част на моста, която е с дължина около 40 метра. Докарана е специална машина, с която да се изстърже асфалтовото покритие и да се достигне до бетонните плоскости. Те ще бъдат подменени с нови. При полагането на новите бетонни плочи движението ще се спира изцяло в рамките на 20-30 минути, като ще се избира време, когато няма голям трафик. На този етап от ремонта вече са свалени металните перила от едната страна на моста. Предстои да бъде поставено ново осветление и нови мантинели, както и да бъде положена изцяло нова асфалтова настилка. Първо ще се ремонтира платното в посока към Румъния, а след това ще се работи и по платното към България.

ГАРАБЕД МИНАСЯН:

Тегленето на дълг е като наркотик, има пристрастяване

Финансистът проф. Гарабед Минасян определи тегленето на дълг като наркотик, към което има пристрастяване. Това каза той вчера пред "Bloomberg TV Bulgaria" във връзка с планираното от Министерството на финансите изтегляне наведнъж на целия предвиден за тази година дълг от 2 млрд. евро от външни пазари. По думите му се гледа на дълга като на лесен начин за решаване на трудни икономически проблеми. Действа се на принципа "да загасим пожара, а връщането на дълга остава в бъдещето", допълни той.

На макроикономическо ниво новият дълг задължително трябва да води до по-висок икономически растеж. Единствено тогава е оправдано да се емитират външни дългове, коментира Минасян. Според него е по-важно за какво ще се използват средствата. Сега по думите му "има недомлъвки и може само да се гадае за какво ще се харчат парите".

Икономистът Юлиан Войнов също е на мнение, че липсва яснота за какво ще бъдат изразходени тези 2 млрд. евро нов дълг. Според него сделката ще бъде успешна. На база на резултатите от миналата година и отрицателните лихви в ЕС той изрази очаквания, че търсенето на емисии като тази, които носят положителна доходност, ще предизвика интерес.

www.duma.bg

Активисти на "Грийнпийс" блокираха входа на сградата на ЕС, където започна 12-ият кръг от преговорите между представители на САЩ и ЕС за Трансатлантическото споразумение за свободна търговия ТТИП. Активистите изкараха голям транспарант, който беше направен като пътен знак "Път без изход"

Бизнесът с оръжие процъфтява

Според годишния доклад на СИПРИ най-големите износители остават Съединените щати и Русия

Стокхолмският институт за изследване на проблемите на мира (СИПРИ) представи поредния си доклад за световната търговия с оръжие. В него се отбелязва, че от 2004 година обемът на търговията с оръжие нараства постоянно и за времето от 2011-2015 година, в сравнение с предишния петгодишен период, се е увеличил с 14%. През последния отчетен период най-големите износители са САЩ, Русия, Китай, Франция и Германия, като тези страни притежават 74% от общите продажби. Само САЩ и Русия заемат дял от 58%, или съответно - 20% срещу 33%.

През 2011-2015 Русия е доставяла оръжие за 50 страни. Основните купувачи на руска продукция са Индия (39%), Китай и Виетнам (по 11% съответно). В регионално отношение в структурата на износа доминират Азия и Океания, чийто дял през този период общо е бил 68% от доставките. Делът на Африка е 11%, на Близкия изток - 8,2%, а в Европа са продадени 6,4%. Европейските продажби са се увеличили с 264% в резултат главно на доставките към Азербайджан, на който през разглеждания период се падат 4,9% от общия обем на износа. За сравнение - в предходния период (2006-2010) тази цифра е само 0,7%.

В същото време на САЩ се падат 33% от общия износ на оръжие. През периода 2011-2015 г. техните доставки за други страни са се увеличили в сравнение с 2006-2010 г. с 27%. "Тъй като регионалните конфликти и напрежения продължават да растат, САЩ остават лидер в глобалната търговия с оръжие със сериозна преднина пред останалите", подчертава директорът на програмата за наблюдение на търговията с оръжия и военните разходи в СИПРИ д-р Од Фльоран. През последните пет години Америка е продала или осигурила безвъзмездно оръжие на 96 държави, а военната й промишленост има необичайно голям портфейл от поръчки, който включва доставка на 9 държави на 611 изтребителя-бомбардировача F-35, се посочва в доклада.

През 2011-2015 година военният експорт на Китай в сравнение с 2006-2010 г. показва ръст от 88% и изпреварва по обем износа на Франция, който от своя страна е намалял с 9,8%. Наистина, миналата година страната подписа поредица големи военни договори, включително два потвърдени за доставката на многоцелеви изтребители "Рафал". В същия период германският военен износ е намалял наполовина.

Шест от десетте най-големи вносители на оръжие са от Азия и Океания: Индия (14% от общия военен внос), Китай (4,7%), Австралия (3,6%), Пакистан (3,3%), Виетнам (2,9%) и Южна Корея (2,6%). За отбелязване е, че виетнамският внос показва рекорден ръст от 699%. Общо покупките на оръжие от Азия и Океания са се увеличили през 2011-2015 г. с 26%, докато в този период делът на страните от този регион в глобалния внос на оръжие е 46%. Както отбелязва старши научният сътрудник от Програмата за въоръжения и военните разходи на СИПРИ Симон Веземан, Китай продължава да увеличава военния си потенциал за сметка както на вносните, така и на националните оръжейни системи. Същото се наблюдава и в съседните страни - Индия, Виетнам и Япония.

В Африка вносът на оръжия се е увеличил с 19%, като най-големите купувачи остават Алжир и Мароко с 56%-ен дял от общия африкански внос. В Близкия изток ръстът е достигнал 61%. През 2011-2015 г. Саудитска Арабия заема второ място сред световните вносители на оръжие, като доставките от чужди производители са се увеличили с 275%. В съседните ОАЕ темпът на растеж е 35%, докато в Катар е 279%. Египет също е увеличил вноса си с 37%, главно поради рязкото нарастване през 2015 г. Доставките на оръжие за Ирак в 2011-2015 г. са се увеличили в сравнение с 2006-2010 г. до 83%.

В същото време покупките на оръжие от страна на европейските страни в периода от 2006-2010 г. и 2011-2015 г. са се съкратили с 41%.

МОСКВА ОБВИНИ НАТО, ЧЕ УНИЖАВА СЪРБИЯ

НАТО не може да дава на Сърбия обещания за гарантиране на сигурността, като в същото време унищожава нейните граждани. Такива уверения от страна на Алианса са унизителни за Белград. Това обяви говорителката на руското външно министерство Мария Захарова, цитирана от руски медии.

Тя коментира ситуацията с въздушния удар, извършен от САЩ срещу либийския град Сабрата, чиято цел беше да бъде ликвидиран тунизийският терорист Нуредин Шушан. Атаката на САЩ обаче доведе до смъртта на 49 души, сред които бяха и сръбски граждани, които са били сътрудници на сръбското посолство в Либия - Сладжан Станкович и Йовица Степич, които през есента на миналата година бяха взети за заложници.

Сръбският премиер Александър Вучич коментира по-късно, че ако не е била случайната и трагична смърт на дипломатите, настъпила в резултат на конфликта на интереси на други страни, те са щели да бъдат освободени.

ТУРСКИ ПОЛИТОЛОГ:

Войната е на косъм

Словесните престрелки между Турция и Русия през последните дни предизвикаха сериозни опасения в Европа от възможен въоръжен конфликт между двете страни, който може да излезе от размяната на обвинения и да прерасне във война. Това констатира френският вестник "Фигаро", който публикува и интервю с турския политолог Ахмед Инсел, известен със скептичното си отношение към управлението на Ердоган. Според професора Турция критикува Русия за въздушните удари срещу опозиционните на Башар Асад сили, но сама атакува и бомбардира кюрдите. "Напрежението между двете страни се повишава непрекъснато. И ако Турция не беше член на НАТО, войната вероятно вече щеше да е започнала", смята политологът. Той обаче предупреждава, че ситуацията в Сирия може да излезе изпод контрол заради някаква случайност, сблъсък, във всеки един момент.

кратки

Афганистанската армия отстъпва

Афганистанските правителствени сили са се изтеглили от още един район в провинция Хелманд, оставяйки на талибаните контрола върху по-голямата част от севера на провинцията. Миналата седмица афганистанските войници се оттеглиха от района Муса Кала. Сега представители на афганистанското правителство и армия съобщават, че правителствените сили ще се концентрират в защитата на провинциалната столица Лашкар Гах.

В Литва стачкуват учителите

В Литва е започнала общонационална стачка на учителите. Те искат повишаване на заплатите и увеличаване на финансирането на учебните заведения. След проведени преговори с профсъюзите правителството на Литва обеща да предостави допълнителни средства за заплащане на труда на учителите в размер на 5 милиона евро. Според профсъюзите обаче за минимално изпълнение на исканията са необходими 4 пъти повече пари.

Арест в Уганда

Лидерът на опозицията в Уганда Киза Бесиджи е арестуван, след като се опитал да напусне дома си ден след като призова своите привърженици да протестират срещу домашния му арест. По думите на журналист, очевидец на събитието, Бесиджи е бил качен на черен микробус и откаран в неизвестна посока. Бесиджи, арестуван няколко пъти през изминалата седмица, е поставен под домашен арест в петък, след като заяви, че изборите в Уганда са фалшифицирани.

Два труса разлюляха Гибралтар

Два последователни труса в рамките на около час разтърсиха европейския и африканския бряг в района на Гибралтарския пролив, съобщи Европейският сеизмологичен център. Епицентърът на земетресението е на 67 км в североизточна посока от мароканския бряг, а дълбочината е била на около 10 километра. Засега няма информация за разрушения и жертви.

Най-малко 19 души са загинали при протестни демонстрации на земеделската каста "джат", започнали в петък в индийския щат Хараяна. В някои райони е въведен комендантски час. "19 души са убити, над 200 са ранени", заяви помощник главният секретар на щата

www.duma.bg
ДУМА ВТОРНИК 23 ФЕВРУАРИ 2016

Унгария спира и транзита на мигранти

Берлин няма да търпи други страни да пропускат търсещи убежище към Германия, предупреди германският вътрешен министър

Тази година през Унгария няма да има преминаващи транзит мигранти на път за Австрия и Германия. Това предупреждение отправи унгарският министър на външните работи Петер Сиярто в интервю за австрийския вестник "Курир".

"Ние затворихме зелената граница, но не и официалните гранични пунктове. Ако хората казват, че е лошо да затвориш зелената граница, тогава мога да кажа само, че наше задължение е да се грижим за сигурността си. Шенгенските правила много ясно казват какви са задълженията на страните членки, които те трябва да изпълнят. Едно от тях гласи - преминаване само през официалните гранични пунктове", подчерта Сиярто.

Унгарският дипломат поясни, че уважава решенията на германския канцлер и на останалите страни от ЕС, но в същото време очаква те да уважават решенията на властите в Будапеща.

"Ние смятаме, че тази масова миграция вреди на Европа и я отслабва. Тя увеличава опасността от тероризма в Европа. Защо трябва да носим този товар, когато нямаме вина за това", каза Сиярто и добави, че европейските искания за защита на външните граници ядосват Унгария, след като нищо не се прави за защитата на външните граници на ЕС. Когато Унгария взима мерки за защита на тези граници, тя получава критики. Това са двойни стандарти, подчерта дипломатът.

Сиярто смята, че затварянето на границата между Македония и Гърция ще увеличи рисковете за мигрантите и ще ги принуди да се откажат от пътуванията си по тази причина.

По думите на унгарския първи дипломат квотното разпределение на бежанците противоречи на унгарското разбиране за европейските закони, защото се отнема част от суверенитета на държавата. Сиярто се противопоставя и на призивите за намаляване на евросредствата за страните, които не приемат квотите. Тази концепция няма място в XXI век, каза той.

В същото време броят на мигрантите, влезли нелегално от Сърбия и Хърватия в Унгария, е нараснал рязко през последните дни. Тази тенденция се обяснява с въведените миналата седмица от Австрия дневни квоти за прием на мигранти. От петък до неделя унгарските власти са задържали над 500 незаконни мигранти, преодолели оградите от бодлива тел и влезли в Унгария. За сравнение през целия месец януари арестуваните бяха 550.

Австрия пък засили военното присъствие по своите граници, за да се справи с притока от мигранти. В сряда по инициатива на австрийското правителство във Виена ще се състои извънредна среща на вътрешните и външните работи на страните от Западните Балкани, за да се постигне координация при ограничаването на миграцията. На срещата е поканена и България.

Следващите две седмици са решаващи са справянето с кризата с бежанците. Германия няма да търпи повече други страни да пропускат мигрантите. Охраната на външните граници на ЕС е първостепенна задача. Това заяви междувременно в интервю за АРД германският вътрешен министър Томас де Мезиер. Той припомни, че Берлин няма да се примири в дългосрочен план с това други държави просто да позволяват на мигрантите да отиват към Германия и възрази срещу броя мигранти, които съседна Австрия допуска да преминават през нейна територия.

Според Де Мезиер ФРОНТЕКС и НАТО имат две седмици да докажат, че границите на ЕС се охраняват добре и всички нелегални имигранти се връщат обратно в Турция.

В същото време антиимигрантските настроения в Германия се засилват. В град Бауцен, провинция Саксония, горя бивш хотел, превърнат в център за търсещи убежище, а тълпа от пийнали хора аплодира и ръкопляска, съобщи британският "Телеграф".

Решението на Виена за дневен таван на приеманите мигранти очаквано предизвика ефекта на доминото. Друга страна от т.нар. Балкански маршрут - Македония, в неделя заяви, че спира да допуска афганистанци на своя територия. Гърция възнамерява да предприеме дипломатически действия, за да убеди Македония да приеме афганистански бежанци на своя територия. В момента около 5000 бежанци и мигранти са блокирани на границата между двете балкански държави. В Атина пък са блокирани 3000 души, тъй като властите изпитват затруднения при намирането на подслон за новодошлите.

Обнародваха документи за агентурното минало на Лех Валенса

Материали на полския институт за национална памет, свързани с агентурното минало на Лех Валенса, вече са достъпни в читалнята на архива на института. За четене е станала достъпна папка с документи, които са свързани със сътрудник на комунистическите тайни служби на Полша под псевдоним "Болек". Папката съдържа документ, датиран от 21 декември 1970 г., който е декларация за сътрудничество, подписано от Валенса. "Аз, долуподписаният Валенса Лех, син на Болеслава и Феликс, роден през 1943 г. в град Попов, област Липно, се задължавам са запазя в тайна съдържанието на разговорите, проведени между мен и работниците от службите за сигурност. Едновременно се задължавам да сътруднича със службите за сигурност при разкриването и борбата с враговете на Полската народна република. Задължавам се да представям в писмен вид информацията и тя да бъде правдива. Фактът за сътрудничеството ми със службите за сигурност ще бъде държан в тайна и няма да го разкривам даже пред семейството си. Информацията ще я предавам под псевдонима "Болек", пише в декларацията.

В папката се намират над 750 страници документи.

Снимка БГНЕС

Броят на жертвите на циклона, връхлетял Фиджи, достигна 20, съобщи хуманитарната организация "Кеър Острелия". Циклонът "Уинстън" връхлетя Фиджи в събота, съпровождан от ветрове със скорост до 325 км/ч. Бурята нанесе тежки поражения, разруши домове и прекъсна електропроводи

РУХВАНЕТО НА ШЕНГЕН ЩЕ СТРУВА СКЪПО

Сривът на свободното шенгенско пространство в Европа може да струва на Европейския съюз до 1,4 трлн. евро през следващото десетилетие. Това съобщи Ройтерс, цитирайки изследване на немската фондация Bertelsmann.

Проучването оценява, че при най-лошия сценарий, който включва обратно въвеждане на контрол на границите на ЕС, може да има повишение на цените на внос с 3 процентни пункта, като разходите на най-голямата икономика в региона - Германия, биха могли да достигнат цели 235 млрд. евро между 2016 и 2025 г., докато тези на Франция да достигнат 244 млрд. евро. Минималният негативен ефект в резултат на евентуално рухване на Шенген, според проучването на немската фондация, включва повишение на вносните цени с един процент, което би коствало на ЕС около 470 млрд. евро в рамките на следващите десет години. Според Bertelsmann разходите могат да достигнат дори 1,4 трлн. евро, или около 10% от БВП на 28-те страни членки на ЕС в рамките на по-негативен сценарий. Евентуален разпад на Шенген ще доведе и до увеличаване на разходите за страните извън свободната гранична зона, което може да се отрази негативно дори за икономиките на САЩ и Китай.

МОРАЛЕС ГУБИ РЕФЕРЕНДУМА

Боливия отказа с референдум да даде право на президента Ево Моралес да се кандидатира за четвърти мандат, за да остане на власт до 2025 година. Според предварителните резултати мнозинството от участвалите в допитването (52,3%) са гласували против искането на президента. Това ще е първата политическа загуба за Моралес. Не се сбъднаха прогнозите му, че ще спечели със 70% от гласовете.

В Лондон се появява нов вестник

Един от най-големите британски издатели на вестници обяви, че ще стартира нов национален ежедневник. Това е първото такова събитие на британския медиен пазар от 30 години насам.

Издателството "Тринити мирър", което стои зад британските таблоиди "Дейли мирър" и "Сънди мирър" ще пусне на пазара новият "Дъ ню дей" ("Новият ден") на 29 февруари. Според издателите вестникът ще бъде "весел, с оптимистичен подход и политически неутрален". Друго любопитно нещо около издаването на вестника е, че той няма да има уебсайт, а ще разчита на онлайн присъствие само чрез профили в социалните мрежи.

Съобщението идва само дни след като собствениците на друг ежедневник - "Индипендънт", обявиха, че спират издаването му на хартиен носител. Въпреки това според изпълнителния директор на "Тринити мирър" Саймън Фокс печатните издания не са напълно загинали. "Над 1 млн. души са спрели да купуват вестници през последните две години, но ние смятаме, че голяма част от тях могат да бъдат изкушени отново с правилния продукт", посочи той. Според Фокс вестниците на хартиен носител спокойно могат да съществуват в дигиталната ера, ако са проектирани да предложат на своите читатели нещо различно. Главният редактор на "Дъ ню дей" Алисън Филипс заяви, че изданието ще е насочено към модерния начин на живот на британците.

Как се печелят пари от бежанците

Мигрантската драма се оказва златна мина за някои

От вчера единственият легален маршрут за мигрантите от Близкия изток, които пътуват към някоя държава от ЕС, е гръцко-македонската граница, предупреди в неделя Белград. Всички останали преминали ще се смятат за нелегални, а мигрантите ще бъдат връщани обратно в държавата, откъдето идват. Това предупреждение отправиха и. д. директор на полицията на Сърбия Владимир Ребич и началникът на Граничната полиция в Министерството на вътрешните работи Миленко Божович. Македония пък на свой ред предупреди, че спира да пуска мигрантите от Афганистан на своя територия.

Бежанската криза съживи македонските железници

Deutsche Welle

Хиляди бежанци всекидневно се движат по т.нар. "балкански маршрут". За определени среди в Македония това е много доходоносно - от държавните железници и таксиметровите компании до амбулантните търговци.

Преди няколко дни таксиметрови шофьори отново блокираха железопътната линия, по която бежанците продължават с влакове пътя си от лагера Гевгелия на север към сръбската граница. Шофьорите си искат своя дял от бизнеса с бежанците: "Ще останем тук, докато не получим каквото ни се полага. Ако трябва, ще доведем и семействата си. Настояваме да дойдат министърът, кметът и шефовете на полицията и да ни обяснят ситуацията. Когато отиваме при тях да се оплакваме, всеки ни казва, че сме сбъркали адреса. Е, сега сме на правилния адрес - направо върху коловозите", казва един от протестиращите таксиметрови шофьори.

Благословия за железниците

Когато миналото лято тук започнаха да пристигат хиляди бежанци, таксиметровите компании също правеха добри пари от тях. Но междувременно броят на пристигащите понамаля до към 2-3 хиляди души дневно и бежанците биват качвани от лагера направо на влаковете. Всеки бежанец си плаща за превоза, от което печелят железниците. Билетът до сръбската граница струва 25 евро - без значение от възрастта.

"Това най-много ме дразни при железниците. Наскоро придружавах бежанци до вагоните, помагайки им да се качат на влака. И понеже ходя със забрадка, полицаите ме пропуснаха. Така със собствените си очи видях как вземат пълната такса и от малките деца, например на 3 годинки", разказва възмутено Мерсиха Смайлович от македонска хуманитарна организация.

Преди началото на бежанската криза македонските железници практически бяха фалирали. По отсечката от Гевгелия на южната граница до Табановце на северната пътниците можеха да се преброят на пръстите на едната ръка. Откакто обаче Македония стана транзитна страна по тъй наречения "балкански маршрут", всеки ден хиляди бежанци вземат влака. Миналото лято железниците са печелели средно по сто хиляди евро на ден от превоза на бежанци. При това билетите постоянно поскъпват: първоначално бежанците плащаха по 7 евро, колкото струваше и редовният билет, по-късно започнаха да им вземат по 10 евро, а в момента цената е 25 евро на човек, възмущава се Смайлович:

"Смаяна съм от алчността на македонските железници. Компанията носи отговорност за това, че все повече бежанци биват тъпкани като животни в композициите. Очевидно никой не е в състояние да промени това", казва хуманитарната работничка.

И докато влаковете се претоварват, таксиметровите шофьори стоят изнервени край колите си пред портите на бежанския лагер. За тях 25 евро, колкото плащат бежанците до сръбската граница, биха били отлична печалба. Особено ако вземем предвид това, че повечето шофьори изкарват месечно между 100 и 150 евро. А някои от тях са инвестирали в микробуси, за да превозват повече пътници.

Хиляди мигранти чакат да се качат на влака в Гевгелия

Зареждане на мобилен телефон - срещу завишена цена

На петорна цена

Но таксиметровите шофьори не са единствените, които се борят за парче от тортата. Щом влакът с бежанците спре на гарата в Гевгелия, моментално той бива обсаждан от предприемчиви местни хора, които се опитват да продават направо през прозорците на вагоните - симкарти за мобилни телефони, цигари, напитки и храни. На петорно по-висока цена, разбира се.

"Всичко е много скъпо. Също и храната. Една шепа пържени картофи например струва 5 евро. Докато стигнем в Германия, ще останем съвсем без пари", оплаква се Леен от Сирия.

Протестът на таксиметровите шофьори дава резултат: няколко часа след като са блокирали коловозите, им бива позволено да качват пътници. А блокадата е свалена. До следващия протест, който със сигурност няма много да закъснее. Защото и в Македония, както и навсякде другаде по т.нар. "балкански маршрут", бизнесът с бежанците си остава много доходоносно начинание.

Атеизмът е нормален за човека колкото религиозността

Атеизмът е толкова естествен, колкото и религиозността. Това сочи нов труд на преподавател от Университета в Кеймбридж, цитиран от британския в. "Индипендънт". Британският историк професор Тим Уитмарш поставя под въпрос вярването, че човек е предразположен да вярва в по-висша сила.

Проучването му доказва, противно на популярните вярвания, че голяма част от населението на античните цивилизации не е вярвало в богове.

Историческите доказателства сочат, че в политеистичните общества, в които хората са вярвали в повече от едно божество, е имало много атеисти.

Това е основната теза в книгата на Уитмарш "Да се преборим с боговете". Той поставя под въпрос схващането за света, че човек неизменно

вярва в по-висша сила, известно като "религиозен универсализъм".

Професор Уитмарш, който работи в колежа "Сейнт Джон", част от големия Кеймбриджки университет, оспорва и представата, че атеизмът е съвременен феномен.

"Ранните атеисти са отправяли универсални критики към парадоксалния характер на религията - фактът, че тя иска да приемеш неща, които понякога не отговарят на интуитивната ти представа за света около теб", обяснява Уитмарш.

"Имаме навика да гледаме на атеизма като на идея, която се е появила в западните секуларни общества", обяснява професорът, според когото не само отказът от вяра в богове е бил нещо нормално в Древна Гърция и Древен Рим, но там това схващане е било по-разпространено, отколкото е сега.

"Ерата на атеизма" приключила, когато тези религиозно толерантни общества били заменени с имперски сили, които настоявали за приемането на един-единствен Бог, смята изследователят.

"Идеята свещеник да ти казва какво да правиш не е била позната в гръцката цивилизация".

Той използва хилядолетни текстове като доказателства за тезата му. Някои от тях датират от 570 г. пр. Хр., или преди раждането на философа Платон.

В книгата си изследователят все пак уточнява, че нищо от това не е решаващо за самата истинност на атеизма.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 23 ФЕВРУАРИ 2016

Акад. ИВАН ЮХНОВСКИ:

Историческата истина трябва да се уважава

Когато говорят за „присъствие" и „съжителство", нека погледнат какво пише за робството в учебниците от Освобождението до 1944 г., казва известният учен, бивш председател на БАН

Интервю на Велиана ХРИСТОВА

Акад. Юхновски, по повод на споровете дали в училищните програми турското робство трябва да се замени с други термини вие сте потърсили отговор в учебниците от времето на царска България. Смятате, че те са по-близо до реалните събития ли?

- След като отново има спорове за терминологията, която се използва в учебните програми и в учебниците, по които се преподава българска история, и след като историците твърдят, че техните изследвания трябва се основават на строга фактология, можем да потърсим тази фактология и в историографията на новата българска държава след Освобождението, която изобилства с печатни материали за периода от унищожаването на Втората българска държава до Освобождението. Много неща се приказват сега, говори се с критичен привкус за словосъчетанието "турско робство", говори се за "османско присъствие" и се правят каламбури от типа "Под присъствието", натрапи се думата "съжителство", но не ми е известно някой да е проучил каква терминология е използвана в учебниците и в научните публикации на българските историци във вече свободна България до Втората световна война. Според мен нашите предшественици, които сами са преживели Априлското въстание и Освобождението, участвали са в строителството на новата българска държава, имат правото и предимството с обективността на съвременника и на очевидеца да говорят какво е било, какво е свобода и несвобода. А в периода след Освобождението и до началото на Втората световна война България е била сравнително независима държава - имала е поне известна възможност да избира своите съюзници. Друг въпрос е дали този избор е бил правилен. Затова беше важно да видя как са написани учебниците по българска история в тези години. Проучих над 25 учебника по история в българските училища до III прогимназиален клас (VII клас сега) за годините от 1895-а до средата на 30-те години на миналия век. Това бяха одобрените от Министерството на народното просвещение учебници с автори Никола Станев, Йордан П. Георгиев, Полихрон Нейчев, Иван Попов, Иван Ненов. Някои от тях са преиздавани многократно, до 8 пъти.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

ИВАН ЮХНОВСКИ е роден през 1937 г. в София. Учен с международна известност, химик органик, доктор на химическите науки (1982), академик (от 1997), почетен член на БАН (от 2007), председател на БАН (1996-2008). Работи над 45 години в академията и 24 години е преподавал в Софийския университет. Автор на стотици научни статии, на десетки изобретения, 15 внедрени у нас и в чужбина. Действителен член е на Европейската академия на науките, изкуствата и литературата в Париж (от 2003) и на Обществото "Лайбниц" в Берлин (от 2005). Носител на орден "Стара планина"-I ст. (2004), орден "Св.св. Кирил и Методий" с огърлие (2007) и много други високи отличия и награди.

И какво установихте?

- Оказва се, че словосъчетанията "турско робство", "турско иго", "черно робство", "тъмно робство" се използват едновременно, много рядко се употребява и "турско владичество", при това - успоредно с посочените. Вече съм цитирал като илюстрация много характерен текст от осмото стереотипно издание (така пише на корицата), на учебника за III прогимназиален клас от 1921 г. с автор Йордан П. Георгиев. Там четем следните думи: "И така в началото на XV век се започнало двойно робство, политическо и духовно, което робство без малко щяло да унищожи българския народ".

А учените историци в тези години какви термини са използвали?

- Аналогични. Това може да се види в научните трудове и изказвания на най-известните ни учени историци от периода преди 9 септември 1944 г. като акад. Петър Мутафчиев (1883-1943 г.), акад. Иван Снегаров (1883-1971 г.), акад. Георги Генов (1883-1967 г.), проф. Борис Йоцов (1894-1945 г.) и други, чиито авторитет и познания са безспорни. Ето ви цитат от една монография на акад. Иван Снегаров: "Доказвайки, че турското владичество е било истинско робство за покорените християнски народи, стремя се да бъда обективен и винаги документиран... Но смятам, че и в тоя размер на моя очерк читателите ще добият ясна представа за турското робство като главна причина, за да изостанат твърде много в културно отношение българският и другите балкански народи и ще се убедят, че противното твърдение на чужди историци е тенденциозно". Мисля, че нашите учебници по история и научните трудове на известните наши учени историци от разглеждания период са неразделна част от нашето културно-историческо наследство и отразяват автентична и непреходна част от историческата памет на нашия народ. Дали в историческата ни наука в по-ново време са направени толкова важни открития, че да се налага да бъдат изкуствено подслаждани с обезличаваща терминология най-горчивите страници на българската история? Струва ми се, че единствената причина за новата терминология е конюнктурата на днешния ден. Когато са се писали тези учебници, просто не ги е имало сегашните НПО, които активно се намесват и в учебните програми, и в коментарите, и във внушенията за нашето историческо минало. В наше време и угнетяваните, и угнетителите отдавна вече ги няма и днешните поколения, разбира се, не могат да носят отговорност за делата на далечните си предшественици. Историческата истина обаче трябва да се уважава. Тя трябва да се пази задължително, заедно с нейната много важна емоционална част, вървяща преди, по време и след съдбоносните исторически събития в нашата история. За да се предава и пази от идващите поколения.

Авторите на учебните програми сега се опитват да представят проблема като "терминологичен спор", защото "робство" се употребява за робовладелческия период, а в Средновековието няма робовладелческа правна система...

- И това не е точно, защото и в Средновековието наред с многобройни форми на крепостничество съществува, макар и в по-малка степен, робството. В някои югоизточни държави то се забранява едва във втората половина на XIX век.

Използваният от разглежданите наши автори израз "робство" не съдържа всички описани в кратките енциклопедии черти на класическото робство. Това е тежка форма на потисничество, при което дадено население в условията на чуждоверско държавно управление е лишено от самостоятелен политически живот, с постоянни ограничения и несигурност в културно, верско и икономическо отношение. А всички опити за придобиване на свобода и независимост се потушават с масови жестоки репресии. Това според мен виждат, уви, твърде много български поколения в нашия смисъл на думата "робство" или "иго". Не може целият 5-вековен период на робството или игото да се разглежда само в контекста на хилавите реформи в Турската империя в правното положение на потиснатите народи едва от XIX век и предприети под постоянния натиск на европейските държави.

По време на вашето председателство беше издадена от БАН и една много интересна фототипна книга с автентични документи от български вестници от Освобождението до 1944 г. за това как е бил честван Трети март в онези години...

- Да, по моя идея бе съставена от г-жа Лидия Чолпанова от Централната библиотека на БАН книгата "Празникът на Освобождението по страниците на българския печат (1885-1944 г.)". Тя бе издадена от нашето издателство "Проф. Марин Дринов" през 2008 г. по случай 130-та годишнина от Освобождението на България. В нея има съвсем кратък предговор от една страница и 232 автотипни страници от броевете на десетки български вестници, издадени на следващата дата след празника. В тези дописки се описва точно как е преминавало празнуването на Трети март в столицата и в страната. Традиционно празнуването е започвало с благодарствен молебен в съборния храм "Св. Крал" (днес "Св. Неделя"), а в по-късно време - в храма "Св. Александър Невски". След което шествието, предвождано от цялото правителство, народните представители, представител на военна част, професурата, живи опълченци и ветерани от освободителната война и множество граждани са полагали венци и цветя на паметника на царя Освободител, след като той е бил издигнат. И така е било включително до Трети март 1944 г. На снимки от последните години на честването можем да видим дори министър-председателя Богдан Филов. Надявах се тази хубава традиция да бъде възстановена в по-ново време, но не стана точно така. И все пак мисля, че запознаването с тази книга, съдържаща автентични документи, е твърде поучително за всички. Защото историята описва делата на хората и народите, предизвикани от емоциите им - благородни и добри, или пък ужасни и отвратителни. С една цел - лошото да не се повтаря.

> **Историята описва делата на хората и народите, предизвикани от емоциите им, благородни или ужасни, с една цел - извличане на поука**

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 23 ФЕВРУАРИ 2016

А контролът?

СВЕТЛАНА ВЕЛЕВА

Глоба от 50 евро за турист, който падне пиян на зелените алеи в Слънчев бряг, и 250 евро, ако колабира там (б.р. - загуби съзнание), гласи туристическата камара. Мярката била нужна за дисциплиниране на западноевропейските туристи, станали печално известни в курорта с разюзданото си поведение и безкрайни претенции. То не бяха пиянски оргии, побоища, балконинг - скачане от балкона пияни в басейна или повръщане оттам. Имаше и смъртни случи вследствие на такива инциденти. Та хубаво, че затягат колана, но има няколко "но".

Първо, курортът е предпочитан от англичани, германци и т.н. именно заради свободията, която им осигурява - липса на правила, евтин алкохол и евтини жени. Той и с това е известен сред западняците, колкото и да не ни харесва това. Така че след като нещата са изпуснати отдавна и е допуснато да бъде утвърден с такъв имидж, трудно нещата ще се променят с едната глоба.

Второ, глобата хубаво, но сама по себе си тя нищо няма да свърши, ако няма ефективен контрол. Доказана практика у нас е, че се приемат като цяло добри правила, санкции, изисквания в повечето сектори, но впоследствие няма контрол по тяхното изпълнение. И отново всеки си прави какво си иска. А ако случайно бъде хванат - бута рушвети.

Трето, Слънчев бряг е известен като Меката на алкохола заради ниските му цени и разнообразието. Алкохол без бандерол и пушене в закрити обществени места са само част от нарушенията, които контролните органи редовно засичат при проверки. За това, че в курорта се продава алкохол менте на всяка крачка, се носят легенди, подкрепени от цени като 3 лв. за водка с безалкохолна напитка. Търсещите забавление туристи не мислят за това какъв алкохол пият, а колко. В резултат - редовно четем за случаи на алкохолни отравяния. Та докато безконтролно се лее менте алкохол, колабирали ще има дори при строги глоби. Една птичка (глоба) дисциплина не прави.

Цената на едно дете

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Колкото повече време върви обсъждането на "реформата" с новите учебни програми за средното училище, толкова повече се виждат недомислията и в тях, и в новия училищен закон. Същото стана през 2013 г., когато същите матрици за програмите от същите автори предизвикаха скандали и накрая просто бяха зачеркнати, за да възкръснат сега. Става все по-ясно също, че освобождаването на министър Тодор Танев няма общо с недостатъците във въпросните програми, понеже новият просветник номер 1 (Меглена Кунева), е решена да продължи започнатото и да вкара новостите в клас на 15 септември на таран, ако ще от челния удар образованието да се срине.

Още при приемането на закона беше ясно, че при оставащото време до първия учебен звънец технологично няма как I и V клас да получат нови учебници, понеже такива се пишат поне година. А онова, което ще учат, вече е различно от това, което сега се учи в тези класове, казват новите програми. И какво? Новият зам.-министър Диян Стаматов вече намекна, че МОН обсъжда с издателите вариант вместо учебници да се издадат "временни помагала" - вместо буквара и математиката за първолаците и вместо историята и литературата за V клас. Е, как човек веднага да не се сети за случката със "свитъците" по история, с които по времето на СДС през 1992 г. бяха заменени учебниците по история. В резултат на учителите бе пуснато указание как да обучават по "свитъците" и в него се пръкна "присъствието", с което и досега се гъбаркат всички. Сега сме в очакване какви нови поводи за гъбаркане ще се появят с "временните помагала".

Но има още нещо. За "помагалата" държавата ще плати веднъж, после за редовните учебници - втори път. Така издателите ще приберат милиончета веднъж, после - втори път. За тях властта и без това се погрижи - със закон им разреши да печелят от неограничен брой учебници по всеки предмет. А ГЕРБ казват, че в центъра на закона им е детето. Ех, колко пара може да се смуче от едно дете!

„Приятелски" опън

НАДЕЖДА УШЕВА

Българските актьори се видяха в чудо, че председателят на Съюза на артистите Христо Мутафчиев е подкрепил драстичните мерки, предприети от Министерството на културата спрямо редица драматични, музикални, оперни и куклени институти, които и без това отдавна изнемогват.

Гилдията остро възнегодува срещу предателството на шефа на САБ и безкомпромисно му поиска оставката. Според трупата на Народния театър Мутафчиев системно не спазва Устава на съюза, който преди всичко трябва да защитава интересите и достойнството на членовете си.

Недопустимо е творческа синдикална организация, каквато е САБ, да подменя каузи с теснопартийни изгоди, до които явно се домогва собственият й председател. А защо не и до амбиции за още по-висок пост и власт, каквито би си осигурил Мутафчиев, лобирайки за "безумията на Министерството на културата". Срещу които именно тия дни се надигат извънстоличните театри, които са най-ощетени от пагубните реформи на Вежди Рашидов.

Чашата преля, когато и Христо Мутафчиев - актьорът, който добре знае в какви условия се репетира и играе в провинциален театър, се обръща срещу своите колеги. Това се посочва и в отвореното писмо на Слава Георгиева от Ловешкия театър до председателя на САБ, с когото на една сцена са изиграли над 40 представления.

А точно сега гилдията има най-голяма нужда от моралната подкрепа на Съюза на артистите в България, който трябва да отстоява правата на хората в сферата на сценичните изкуства. Да утвърждава и насърчава устойчивото и качественото развитие на тези изкуства. Да бъде постоянен и безпристрастен коректив както на съответните работодатели, така и на Министерството на културата. И не на последно място - да възвърне доверието у своите членове и облика си на професионална престижна организация.

Датата 23

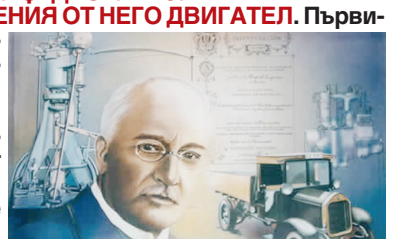
РУСИЯ ОТБЕЛЯЗВА ДЕНЯ НА ЗАЩИТНИКА НА ОТЕЧЕСТВОТО. Исторически е свързан със събитията от 1918 г. Тогава отрядите на Червената гвардия печелят първите си победи край Псков и Нарва срещу редовните войски на кайзерова Германия, което става и Ден на рождението на Червената армия. До 1995 г. празникът се отбелязва като Ден на Съветската армия и военноморския флот.

1823 - В КОПРИВЩИЦА СЕ РАЖДА НАЙДЕН ГЕРОВ, ПИСАТЕЛ И ОБЩЕСТВЕНИК (УМИРА 1900 Г.). Син на килийния учител Геро Добрович - прототип на Каравеловия Хаджи Генчо от повестта "Българи от старо време". По негова инициатива за първи път на 11 май 1851 г. в епархийското училище "Св. Кирил и Методий" в Пловдив се организира празник на светите братя. Като фолклорист записва около 500 народни песни. Най-забележителният му филологически труд е "Речник на блъгарский язик с тлъкование речити на блъгарски и руски".

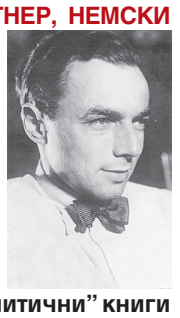
1893 - РУДОЛФ ДИЗЕЛ ПОЛУЧАВА ПАТЕНТ ЗА СЪЗДАДЕНИЯ ОТ НЕГО ДВИГАТЕЛ. Първият дизелов двигател е направен през 1897 г. в Аугсбургския машиностроителен завод (от 1904 г. - МАН). Мощността му е 20 к.с. при 172 оборота в минута, КПД 26,2% при тегло 5 т. Можело е да бъде задвижван и с растителни масла. Първият кораб с дизелов двигател е построен през 1903 г., през 1908 г. е направен първият двигател с малки размери за локомотиви и камиони, а през 1936 г. за първи път е пуснат в серийно производство лек автомобил с дизелов двигател ("Мерцедес Бенц 260D").

1894 - РАЖДА СЕ ДИМИТЪР АТАНАСОВ, АГРОНОМ (УМИРА 1979 Г.). Професор, първият наш агроном, завършил висше образование в САЩ, основоположник на съвременната фитопатология в България. Основател и пръв директор на Института за защита на растенията. Внедрява холандския сорт картофи "Бинте", известен сега като "самоковски картофи". Автор на първия учебник по фитопатология на Балканите, който е преведен на румънски и сръбски език.

1899 - РАЖДА СЕ ЕРИХ КЕСТНЕР, НЕМСКИ ПИСАТЕЛ (УМИРА 1974 Г.). Лирик, белетрист, сценарист и сатирик, автор на популярни книги за деца. Обявен за "политически неблагонадежден" от нацистите, които горят "нездравите" му творби. На два пъти е арестуван и като по чудо се изплъзва от Гестапо. Хитлер забранява издаването на творбите му в Германия, като властите му позволяват временно да публикува "аполитични" книги в чужбина, за да се набавя чужда валута за Райха. Сред най-известните му творби са "Антон и Точица", "Двойната Лотхен", "Хвърчащата класна стая", "Емил и детективите" и др.

1947 - В ЛОНДОН Е ОСНОВАНА МЕЖДУНАРОДНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ ПО СТАНДАРТИЗАЦИЯ ISO. На учредителния форум присъстват делегати от 26 страни. Централният секретариат се намира в Женева (Швейцария). Публикуваните от организацията над 13 000 индустриални и търговски стандарти се ползват от всички страни по света.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 23 ФЕВРУАРИ 2016

А кой ще плати за щетите и пропуснатите ползи?

Европейският съюз и гръцката държава субсидират много добре стачкуващите фермери

През последните седмици стачкуващите гръцки фермери поставиха на изпитание правителството и европейските институции. Техните стачни действия са ежегодни, а понякога и по няколко пъти годишно. Последното затваряне и блокиране на граничните пунктове между България и Гърция надминаха всички техни прояви досега. Едва ли могат да се изчислят огромните щети, които понасят фирмите-доставчици на Гърция или получаващи от нея различни стоки.

Най-потърпевша е икономиката на Гърция. Но силно засегната е и България, която е главната сухоземна входна и изходна врата за Европа. Потърпевши са и много европейски страни. Не подлежат на оценка, защото са неизмерими личните проблеми и пропуснатите ползи на шофьорите, които гладуват, жадуват, студуват, недоспиват и късат нерви, за да чакат благоволението на стачкуващите гърци. Очевидни са и безсилието на гръцкото правителство, и европейските институции да се справят със ситуацията. А видя се, нищо не може да направи и България.

Българската общественост едва ли знае, че гръцките фермери са едни от най-облагодетелстваните както от европейските субсидии, така и от националните доплащания (дотации).

Ето какви са числата:

Доц. Вато ХРИСТОВ

ТАБЛИЦА 1

Субсидии и общ доход на дка за 2013 г. *

Страни	Субсидии евро*	Общ доход евро	Субсидии към общ доход в %
ЕС - 15 (стари)	33.5	270.1	12.4
ЕС - 13 (нови)	19.0	137.2	13.9
ЕС - 28 (всички)	29.4	232.6	12.6
В т.ч. Гърция	**55.1**	**198.8**	**27.7**
България	19.0	86.3	22.1

** Данните са по Евростат 2014г., предоставени ми от проф.Трифон Дарджонов. Субсидиите включват и националните доплащания /дотации/.*

Гръцките фермери са получили на декар използвана земеделска площ (ИЗП) по 55.1 евро, докато средното число за всичките страни членки е 29.4. Българските фермери са получили три пъти по-малко. По този показател пред Гърция е само Финландия -78.2 евро. Близо до нея са Австрия -55.5, Холандия - 51.7, Словения - 51.6, и Люксембург - 50.4. За всички останали страни сумите са значително по-малки.

Показателен за облагодетелстваните гръцки фермери е и процентът на субсидиите към общия доход - 27.7. Само при финландските фермери този процент е по-висок - 37, дължащо се на изключително високите държавни дотации в скандинавската страна.

За гръцките фермери държавните дотации на дка ИЗП възлизат на около 19 евро, представляващи над една трета от цялата сума 55.1 евро.

По-високи държавни дотации на дка дават само Финландия - 55.9 евро, Австрия - 31.4, и Люксембург - 24.8.

През периода 2016-2020 г. гръцките фермери ще продължат да бъдат в групата на най-облагодетелстваните с европейски субсидии:

ТАБЛИЦА 2.

Субсидии от ЕС за 2016 и 2020 г.

Страни	ИЗП-2010 Хил.хектари	Субсидии всичко в млн.евро		На дка - евро	
		2016 г.	2020 г.	2016 г.	2020 г.
ЕС - 15	126111	32850	32470	26.05	25.75
ЕС - 13	49704	9279	9773	18.67	19.66
ЕС - 28	175815	42129	42243	23.96	24.03
В т.ч. Гърция	**5178**	**2015**	**1947**	**38.92**	**37.60**
България	4476	792	796	17.70	17.79

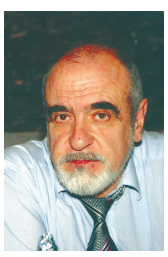
Европейските чиновници са направили някакви корекции в размера на субсидиите, които ще получават страните през следващите години, но те са толкова козметични, че не заслужават коментари. Общият размер на субсидиите за гръцките фермери през 2020 г. е намален с 68 млн. евро, което възлиза на 1.32 евро/дка. Въпреки това те си остават едни от най-щедро субсидираните. За 2016 г. те ще получат на декар по 39 евро, колкото и белгийските. Повече от тях ще получат кипърските и малтийските - по 42 евро и холандските - 41 евро.

Всички останали страни са близко около средните числа за съответната група, макар че и там има повече или по-малко облагодетелствани. Но Гърция е в групата на първите пет страни и получава значително повече от средното за ЕС (28 страни) и от средното за старите членки 15). Повече от два пъти на декар получава от новоприетите страни (13). Заслужава внимание сравнението на числата в таблица 2 между българските и гръцките фермери. Гърция използва 51 млн. и 178 хил. дка земеделска площ, която е повече от нашата с 14%, а размерът на общата сума на субсидиите превишава тази за България 2.5 пъти и на дка 2.2 пъти. Като се вземе под внимание фактът, че ИЗП в България вече е близо 50 млн. дка (по Аграрния доклад 2014 г.), тогава облагодетелстването на гръцките фермери на декар ще се увеличи.

Не оспорвам правото на гръцките фермери да стачкуват и по този начин да защитават своите интереси, но нека измислят други начини и да не нанасят щети на други държави и фирми. В случая особено потърпевша е България и много фирми, които произвеждат за или купуват стоки от Гърция. Как ще бъдат компенсирани щетите, причинени на транспортните фирми? Нямам представа как и дали ще се намесят институциите на ЕС за решаване на този проблем със затварянето на границите от стачкуващите фермери. Известна е тяхната мудност и бюрократичност.

Ще препоръчат (вероятно) съдене на виновниците от гръцките съдилища или европейския съд и да плати гръцката държава. Всеки знае каква бумащина, разходи на средства и губене на време ще отнеме подобна процедура. Осмелявам се да препоръчам на нашето правителство да предложи на ЕС да приеме едно разпореждане, с което нанесените щети на фирмите от затварянето на границите да се заплащат с част от субсидиите за земеделието, които получава виновната страна. Дори това да става в двоен размер. Тогава стачкуващите гърци ще помислят дали да се качат на закупените с европейски пари трактори и отправят към граничните пунктове. Пък ако го направят, ще си платят, макар и с европейски пари.

По европейски

Лозан ТАКЕВ

Опитвахме се в миналия век да живеем по социалистически - в реален социализъм, в развит социализъм... После Тато безсрамно обяви, че всичко това било недоносче. Недоносче, което тогавашният партиен елит допусна и сътвори. И сам допусна да се разпусне. Но онова от онова време не може и да се сравни с днешното дередже на българина...

Сега четвърт век расте и узрява нов и по-нов политически елит. Е, някои от по-старите фамилии все още се промъкват, някои бивши комсомолски дейци добре се устроиха и прилично пълнят потребителските си кошници... Но така или иначе ножицата е страшна. Разликата в стандарта на живот е убийствена.

Всички обаче се стремим да живеем по европейски. По европейски се борим с бедността, с безработицата, особено с младежката безработица. Евродепутатите ни отидоха в Брюксел и в Страсбург с такава задача - да се борят с бедността. Е, осемнадесет българи се преборихa с бедността. Няма да надзъртаме в спестовните им книжки, в банковите им сметки, в портмонетата им. Очевидно и очевадно е...

Една колежка скоро ме попита защо поне нашенците - националните ни политици и народни представители, министрите, партийните лидери, не тръгнат пешком сред населението. Казват, известен лидер искал да отиде пешком до "Люлин" и не знаел как да влезе и да ползва метрото, нищо че е в столицата, откакто го има Софийското метро... Не му се случвало нито веднъж да ползва градски транспорт. А и много често се сменя автопаркът на първенците ни. Все по-сигурни возила ги обслужват. Защо да се трепе като някои европейци с велосипеди.

Не, не става въпрос дори за това. Въпросът е политиците, народните представители сами с очите си да видят по улиците, примерно на столицата, колко просяци упражняват успешно "своя бизнес", колко хора се прехранват разделно от боклукджийските кофи, колко други вървят и си говорят сами именно поради начина си на живот, та бил той и европейски... И сами да направят изводите си как върви борбата с бедността, с безработицата, с престъпността, родена именно по същите причини...

Някои продължават патетични тиради как в България живеят щастливо хората, как България става най-доброто място за живеене, отделни градове - също. И си купуват жилища я в Брюксел, я в Страсбург или в Швейцария... Та и там да стане добро място за живеене на подобни личности. Защото, където минат българите, всички заживяват по европейски, почват едни безкрайни пътувания, командировки, обмяна на опит, та не им остава фактически време да видят как наистина и в действителност у нас живеят сънародниците им, какъв процент са просещите, недохранващите се, колко на сто си говорят сами по улиците, колко правят устойчива битовата престъпност именно поради глад, колко посещават ежедневно кофите за смет.

И всичко това става по европейски модели и програми по нашите географски ширини.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 23 ФЕВРУАРИ 2016

Не обезбългарявайте българското училище!

Мария БОНЧЕВА
Стара Загора

Тестовете след VII клас, а и на новите учебни програми, издават неграмотност на авторите им

Четири години вече реагирам спонтанно срещу безобразните грешки в предложените примерни отговори и "посоки" за разсъждения върху израз от литературна творба, цитиран в задача 25 на изпитните тестове за Национално външно оценяване (НВО) в VII клас. Главните експерти от МОН не са оборили с научни аргументи нито едно от моите критични твърдения. Не ми остава нищо друго, освен да възкликна болезнено като Вазов: "Но каква полза - питам се веке..." За жалост, полза няма, но не мога и не трябва да мълча, когато с измисления нов изпитен формат за НВО по български език и литература в VII клас за учебната 2015/2016 г. се прави катастрофална грешка.

Наскоро в репортаж по телевизията председателката на образователната комисия в НС Милена Дамянова много тревожно каза, че "сме на дъното по грамотност" според последното международно проучване. Ако ще се прилага този нов формат на изпита за НВО,

грамотността на българските ученици ще се срине 100 педи под „дъното"

ще бъде закопана вдън земя, след като няма да бъдат проверявани и оценявани усвоените от седмокласниците знания за правописната, пунктуационната и лексикалната норма. Не знаят ли авторите на този "оптимизиран" според техните претенции формат, че "четене с разбиране" е един от четирите елемента на зрелостния изпит по чужд език? БЪЛГАРСКИЯТ език чужд ли е за българските ученици?

В примерния тест за НВО по български език и литература в VII клас за учебната 2015/2016 г. задачите, "свързани с двата източника на информация", съвсем не изискват "извличане на информация при четене с разбиране", както е написано от МОН, а предлагат игра на "тука има, тука няма" - поне до задача 5 включително. В задача 10 пък знанието направо си е дадено наготово: 4 пъти е написано, че изречението е "сложно съставно с подчинено обстоятелствено изречение" - вероятно за да не е "на преден план извеждането на декларативните знания". На всичко отгоре верните отговори на задача 10 са два - не е само посоченият в подточка В, а и в подточка Г. Не е вярно, че подчиненото обстоятелствено изречение пояснява само сказуемото в главното изречение. То пояснява и обстоятелственото пояснение в него. Пише го на стр. 55 в учебника по български език за VII клас на издателство "Булвест 2000". Нека го прочетат главните експерти по български език и литература в МОН, та да понаучат нещо, след като не са го научили в университета! Как ще обяснят те защо в предлагания нов формат вече не съществува задачата за редактиране на "допуснатите правописни и пунктуационни грешки, както и грешките при членуване"? С решаването ѝ децата получаваха 12 точки? Или ще махнат пренебрежително с ръка, че вече не е необходимо да се проверява владеенето и прилагането на правописната, пунктуационната и граматичната норма? Защо ли пък им трябва на тези експерти в българското училище да се подготвят грамотни ученици, след като самите те са неграмотни? Нали след като получат дипломи за завършено средно образование, макар и неграмотни, тези български граждани могат да станат главни експерти в МОН?! Млада учителка с висше образование, назначена в смятана за най-елитна гимназия, пише в рецензията на писмен текст на ученичка "изтина"! Друга - в друго училище - пише "пунктоация". Да им се ненарадваш!

А пък и новият Закон за предучилищно и училищно образование гарантира да преминат

децата в V клас, без да познават дори буквите!

В начален етап на българското училище няма да се пишат оценки на учениците, няма да има второгодничество! Без да знаят азбуката, ще стигнат и до VII клас. Така ще се озоват и в X клас, ще получат даже дипломи за завършено средно образование. На изпита за НВО по български език и литература през 2015 г. в едно училище седмокласниците не могат да си напишат

дори имената на малкото листче за засекретяване. След като си изяли и изпили предвидените примамки за явяването им на изпита (кроасан и кока-кола), попитали квесторите: "Ъм ся ко шъ праим, ма приятел?" Друг запитал: "Мой ли да издем и тез, дет останаа?" И посочил петте неизконсумирани примамки за неявилите се на изпита деца. Как с тези неграмотни ученици ще се реализира "извличане и обработване на информация при четене с разбиране" - голямата цел на новия изпитен формат?! Как ще прочетат източниците на информация, като не знаят буквите? Че пък и с "разбиране"! С промяната на формата

не се ли цели да се прикрие неграмотността на седмокласниците?

И вместо да се засилят изискванията за усвояване на знанията и приложението им в писмената реч, от МОН са му намерили лесninата: "четене с разбиране". Не е случайно. Доказателствата за неусвоените от експертите в това министерство езикови компетентности са налице дори в текста от половин страница, в който се обосновава прилагането на новия формат. Две грешки са допуснати дори само в част от следното изречение: "Наред с положителните страни на изпитния формат за Национално външно оценяване по български език и литература и по математика в VII клас, експертите са на мнение, че унификацията му предопределя инерция..." Ако някой може да докаже, че мисълта в него е правилно формулирана и че запетаята е употребена основателно, трябва да му присъдят Нобелова награда! В заключението на мотивацията за новия формат пише, че "това ще даде възможност на седмокласниците да приложат придобитите знания и усвоените умения". В МОН не знаят, че знанията се усвояват, а уменията се придобиват чрез упражнения за прилагането им. Наистина ли са убедени, че с тези промени "ще се преодолее субективният елемент при оценяването"? Как ще се постигне това при проверката и оценяването на преразказа? Може би чиновниците в МОН ще ми отговорят с паразитния израз "като цяло" - два пъти употребен от тях в текста им! Иде ми да изкрещя: "Ами като половина?" "Като цяло" е удобна форма за маскировка на негативите в разглеждания проблем!

Съставителите на теста за 2015 г. не могат или не искат да видят своята вина, та търсят начин да избягат от отговорност, да я замаскират зад привидна загриженост. И за по-сигурно се аргументират, че са "подходили" "към настоящата оптимизация" на НВО поради коментираните и анализирани "предимства и недостатъци на конкретния изпитен формат" за предишните години от "експерти, учители, университетски преподаватели". Кои са те?

Защо са анонимни

тези, зад които се маскират? Клакьори ли са, или конформисти, търсещи лична изгода? А може и да се страхуват да не им изстине мястото.

Да не би сред тях да е и този университетски преподавател, доц. Бойко Пенчев, който в интервю изтъква приноса си в "групата" за промените в учебното съдържание по литература? Наистина "значителен принос" за обезбългаряване на българското училище! За умъртвяване на българския дух и ликвидиране на националното ни самосъзнание, родоначалник на което е Паисий! Знае ли този доцент, че изкуството литература има огромно значение за развиване и укрепване на националното самочувствие на българите през Възраждането?! Знае ли, че "Робинзон Крузо" е роман от литературата на Просвещението и в него Даниел Дефо влага просвещенските идеи на XVIII век? Как преподавателите по литература ще обяснят тези идеи на деца от VI клас? "Робинзон Крузо" не е нито приказка, нито занимателно и развлекателно четиво, а е единственото произведение, с което е представена литературата на Просвещението в учебната програма за X клас. Десетокласниците могат да го осмислят и да съпоставят неговите послания с тези на другите литературни творби от изучаваните в система направления. На такъв университетски преподавател Вазовият герой чорбаджи Мичо би извикал: "Ти да си вземеш парите от даскала, който те е учил!" Ако СУ "Св. Климент Охридски" имаше епитропи като възрожденските, никой от тях не би допуснал такъв човек да "бъде главен занапред" за преподавател! Камо ли пък и за декан! Защо този доцент не посочва и другите членове на "групата", та да бъдат достойно зачетени от обществото за "подвига" им? На мястото на интервюиращия бих го запитала: "Как беше възнаградена мисията ви за обезбългаряване на българското училище? Отстрамиха ли ви се подобаващо поръчителите?

И по колко си делихте?"

Но да се върнем на темата за новия формат, на който се възлага "заветната" цел: да извърши революция в образователния процес, та вече да няма "разминавания" в "успеваемостта" на учениците. Ако и тази година съставителите на теста за НВО по български език и литература за VII клас дадат текст за подробен преразказ от името на неутрален разказвач като този от 2015 г., горките деца пак няма да получат 35 точки при оценяването. Две трети от откъса из "На изток от запада" е легенда. Би трябвало експертите в МОН да знаят, че легендите и митовете могат да бъдат само в преизказно наклонение (на -л,-ла,-ло,-ли). Как да спазят учениците изискването, на което са ги научили техните учители: "Когато се преразказва от името на неутрален страничен наблюдател, се използва сегашно време на изявително наклонение"? Седмокласниците спазват това изискване и... катастрофа! По чия вина? Категорично на МОН. При това в петата "посока" в 25-а задача от МОН са допуснали още една грешка: "инверсионен епитет". Трябва ли да се забравя, че писаното слово на всекиго е част от неговата интелектуална идентификация?

www.duma.bg

Тричленка в четири такта

Рахат ни чака след промените в Закона за културното наследство*

Христо БУЦЕВ

Вие сте кмет. Благодарение на децентрализацията (1), която е пътеводна звезда на нашето общество, ваша е властта в селището. За кмет образователен ценз и културен багаж не е необходим, необходимо е да ви харесват местните (и не само) т.нар. бизнесмени. Вие решавате как да разрешите кризата с жертвите на пътя. Като го поръсите със захар. Вие решавате кому да разрешавате и кому - не. Ако абдалите в Брюксел отпуснат пари, може да построите и стадион. За спортните нужди на пенсионерите. Ако отпуснат пари за културни нужди, се допитвате до Божидар Димитров къде и как да построите с тях средновековна крепост или раннохристиянска базилика. От пластмаса. За туристите.

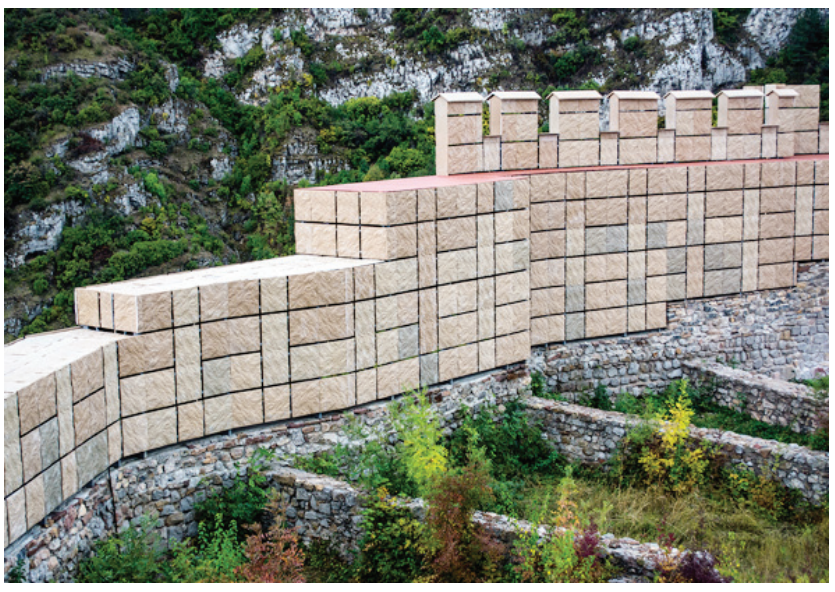
Разбира се, ГЕРБ не ви забравя. С последните нововъведения партията ви е разрешила да си направите Тричленка. Опирайки се на вашата (никога неподвеждаща ви) интуиция, можете да назначите трима ваши хранени хора в една комисия, която да гледа едни предложения. За паметниците на културата, които се намират на спечелената от вас честно на честни избори територия.

Вие сте бизнесмен строител. Доскоро разгръщахте огромна дейност, защото огромно и трудно задоволимо беше желанието да се строи - в градове и села, по планини и по морски бряг. В един момент обаче се получи насищане, свободните терени станаха малко и клонят към изчезване, ако не се вземат срочни мерки строителният бизнес да открие нови полета за дейност, работата е лоша. Докато се открият новите полета, има спасение - срещу процент (2) кметът ще ви позволи да се обърнете към Тричленката, която да се произнесе можете ли да надстроите калето до зъбер, можете ли да реставрирате до битова кръчма сецесионовата къща на площада, можете ли на мястото на групата къщи от края на XIX век да построите жилкомплекс. Понеже калето, къщата и групата са паметници от местно значение, съдбата им е в ръцете на Тричленката. Тя ще се допита до кмета и ще вземе решение. Изцяло положително, основателно предполагате вие.

Вие сте депутат от ГЕРБ. Гласували сте за Тричленките, водени не само от благородното намерение да децентрализирате постоянно и всичко. Но и защото избиратели ви се жалват, че е невъзможно паметниците на културата да бъдат ремонтирани дори по спешност - всяко действие трябва да бъде разрешено от Националния институт, а там специалистите са мързеливи и алчни, влачат преписките и искат подкуп. Вие вярвате на избирателите - къде има в България институция, където да не искат подкуп. Особено когато е централизирала една дейност. Противоотровата е една - децентрализация. Чудодейното средство за борба с комунизма и неговата тоталитарна централизация. Така че да децентрализираме дейността по опазването, да я дадем на Тричленките.

Чалга в Античния театър в Пловдив

"Красотите" на крепостта КраКра

Вие сте експерт по паметниците. Всяка намеса на простака в тъканта на старините ви причинява болка. Вие знаете как. Знаете защо. В България има десетки хиляди паметници - единици от тях са световни, повече са от национално значение, най-много са от местно значение. Колкото и световните и националните да са "бисери в короната" и предмет за гордост, същинската тъкан на паметта се тъче от местнозначимите паметници. За неукия те не са нищо, той не знае, че тяхната цветове, тяхната фактура, техните форма, тяхното ежедневно присъствие в съзнанието има комулативен ефект - те формират. Формират пиетет към миналото, без който всякаква цивилизованост е немислима.

Вие, като експерт, знаете това. Но какво можете да направите?

Мислете, моля, вие, експертите. Т.нар. бизнесмени не са на ваша страна. Тъй като се съобразяват с тях, управляващите - също. Освен това, винаги ще се намерят гладни архитекти, археолози, историци, които да "преработват" паметниците.

Ясно е, че при най-добро желание един Национален институт няма капацитета да се справи с десетките хиляди старини (към тях още не са прибавени запазените все още ценни постройки от социалистическо време!). Липсва човешки и финансов капацитет!

Ясно е, че налагащата се спешна необходимост да се опишат всички паметници, за да може след това да се реши към кои какви мерки да бъдат приложени, не може да бъде аргумент в случая. За такова описване липсват и човешки, и финансов капацитет. И време!

Мислете - очевидно е, че при наблюдаващото се озверяване не всичко ще може да бъде спасено.

Но главно от вас, експертите - и от вашите предложения - зависи спасеното да е повече. Това зависи от вас, а не от Божидар Димитров, от Тричленката, от кмета или от ГЕРБ. Както и досега, те ще продължат да играят собствената си игра.

(1) Великото осъществяване на децентрализацията в пълнота ще настъпи, когато отговорим положително на повика на Слави Трифонов да си избираме и полицейските началници.

(2) То кой ли днес не иска процент, процентът бил, казват, законно средство да заинтересуваш контрагентите и посредниците.

В. "Култура"
****Подзаглавието е на редакцията***

Право, куме, в очи

Вирусът

Светлана МИХОВА

Британците инжектираха вируса на разпада в организма на Евросъюза и се усамотиха на острова да умуват до лятото дали окончателно да не скъсат с континенталната бюрокрация. По времето на 40-часов маратон в заседания, на които лидерите на останалите 27 страни членки на ЕС увещаваха британския премиер да не напуска семейството на "обединена" Европа, той докрай умело ги шантажираше.

Унизителните преговори създаваха впечатлението, че Дейвид Камерън получава садистично удоволствие от очевидния факт, че евроинтеграторите са притиснати в ъгъла и няма накъде да мърдат, без да приемат условията му. Когато официално бе обявено, че "единството" на ЕС е спасено с цената на "особен статут" за Великобритания, всички си даваха сметка, че с въпросното единство е свършено и че тази среща ще влезе в историята на Европа като начало на провала на големия проект. Разпадът започва с подкопаване на институционалните основи на съюза, а "особеният статут" на кралството е багерът, който ги срива. Фасадата ще падне последна. Дотогава слаби и умствено ялови европейски лидери заедно с армия от високоплатени еврочиновници ще се суетят около нея и с неистови усилия ще се опитват да спасят все по-аморфната конструкция от окончателно рухване.

Да си дадем сметка за още един задкулисен, но силен фактор - интересите на САЩ. В навечерието на брюкселския маратон от Вашингтон ясно и много категорично заявиха, че не желаят Великобритания да напуска ЕС. Друг е въпросът за "особеностите" на нейното членство и привилегии, които иска за себе си. Посланието бе повече от цинично. То откровено изричаше крайната цел: ЕС трябва да пребъде като удобен универсален механизъм за въздействие и натиск на САЩ върху цяла Европа, същевременно той трябва да се поддава лесно на отвъдокеанското управление и затова трябва да бъде максимално опростен. За силен и единен Евросъюз и дума не става. Иначе може да се разширява колкото си иска. Да вкарва в схемата на манипулиране и подчинение колкото се може повече страни, отказали се и от суверенитет, и от национални интереси. Онези, които имат право на собствен суверенитет и интереси, са единици и те заемат горните етажи в брюкселската канцелария, която управлява уж равноправни членове.

Не случайно първият президент на Петата република генерал Шарл де Гол предупреждаваше, че Великобритания ще бъде американски "троянски кон" на САЩ в Европа. Затова и не допускаше нейното членство в съюза. На два пъти - през 1963 г. и 1967 г., отказа присъединяването ѝ към тогавашната Европейска икономическа общност и кралството се вмъкна в нея едва през 1973 г. след оттеглянето и смъртта на генерала през 1970 г. Днес шантажът на Лондон само доказва безпогрешния политически усет на големия френски политик. И Камерън успешно изигра ролята си. Оттук нататък дори не е толкова интересно какъв ще бъде резултатът от референдума на 23 юни, когато англичаните ще трябва да решат дали страната им да остане в ЕС. В момента общественото мнение е разделено почти на две равни половини. Важното е, че основите са разклатени.

Днешните френски политици не са дори бледа сянка на своя предшественик. Те са негова противоположност - смешни и жалки. Тези дни депутатът Ален Туре реши да упрекне британския премиер, като го сравни с Маргарет Тачър. Клетият дори не си дава сметка, че това е комплимент - както за самия Камерън, така и за цялата британска политическа класа, която за разлика от Франция и всички останали окаяни европейски лидери неотстъпно следва своята целенасочена, безкомпромисна външнополитическа традиция в защита на националните си интереси. Френският президент Франсоа Оланд и премиерът Мануел Валс в отговор на исканията на Лондон заплакаха в един глас: това ще бъде шок за Европа, ще предшества нейния край. Като истински французи най-много ги разтревожи, че привилегиите, които Англия иска, "ще се отразят зле на имиджа на ЕС". Развалянето на физиономията, на фасадата, на формата за тях е по-страшно, отколкото съдържанието. Така се оказа и за всички останали. Дърпаха се, дърпаха се и накрая клекнаха пред Лондон, удряйки първата копка под темелите на обединена Европа.

"Великобритания никога няма да бъде част от европейската супердържава", обяви тържествуващ Камерън и добави: "Аз не обичам Брюксел, не харесвам ЕС. Аз обичам Великобритания". Председателят на Европейския съвет Доналд Туск - поради липса на находчивост, отвърна: "Аз обичам Лондон, обичам Брюксел". Наложи се да измънка и няколко неадекватни за случая бодрящи фрази, че единството на Европа пак е победило. Много по-съответстващи на скръбния момент бяха думите на италианския премиер Матео Ренци. Той сравни ЕС с оркестър, който свири на потъващия "Титаник". Точен е и френският в. "Фигаро": "Сделката между ЕС и Великобритания е предсмъртна целувка. Никой вече няма да се подчинява на общите правила, щом те може да се пренебрегват с шантаж."

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 23 ФЕВРУАРИ 2016

Илия Добрев ни завеща харизматичен Левски

Обичаният актьор, режисьор и педагог остави незабравими роли, вълнуващи спектакли и талантливи ученици

“Левски ми помогна да запазя честността и откровението в себе си и да продължа да мечтая. Тази роля бе особен знак за мен, тя беляза живота ми”, споделя в интервю Илия Добрев за превъплъщението си в образа на Васил Левски в 10-серийния телевизионен филм “Демонът на империята” по сценарий на Стефан Дичев, режисьор Вили Цанков, чиято премиера се състоя през март 1971 г. Вчера близки, колеги, приятели и почитатели на именития актьор, режисьор и преподавател го изпратиха в последния му път.

Да си вземе последно сбогом с Илия Добрев, на поклонението беше актрисата Искра Радева, информира Дарик нюз. “Днес е много тъжен ден за българския театър, защото загубихме един блестящ артист, един прекрасен режисьор, невероятен човек и скъп приятел. Както беше блестящ актьор, така беше и невероятен режисьор, с който беше изключително приятно да работиш. Нямам думи какво губи българският театър днес”, казва тя. “Още като студент се срещнах с Илия Добрев и всичко, което съм научил за театъра и което обичам, съм научил от него”, разказва актьорът Веселин Ранков. “За професора ми е трудно да говоря в минало време. Той е голям учител и голям човек, страхотно сърце. На много неща ме е научил и му желая лек път”, заявява актьорът Мариан Бачев. Латинка Петрова споделя: “Великолепен приятел, колега, ние сме завършили заедно. От нашия клас осиротяваме много бързо. Той беше много истински, един приятен събеседник и един тъжен самотник. Пишеше, мислеше, умуваше, смееше се... Илийчо беше всичко.”

Снимка ДАРИК РАДИО

Проф. Илия Добрев е роден на 10 февруари 1942 година в Хасково. През 1948 г. семейството му се премества в Димитровград. Завършва ВИТИЗ “Кръстьо Сарафов” през 1967 г. в класа на професор Стефан Сърчаджиев и Методи Андонов. Като актьор дебютира в ролята на Той (“Аз не съм Айфеловата кула” от Е. Опрою) във Варненския театър. Освен близо 200 роли в театъра, киното и телевизията, той има осъществени и над 50 режисьорски проекта.

Последната му роля в киното бе в сериала “Столичани в повече”. В Народния театър продължаваше да обира овации в спектакъла на Ивайло Христов “Търси се стар клоун”, където си партнираше със своите съкурсници от ВИТИЗ Марин Янев и Стефан Мавродиев.

Илия Добрев е носител на престижни творчески награди, сред които отличието за най-добра мъжка роля като Кратун от Шекспировите “Напразни усилия на любовта” под режисурата на Леон Даниел, наградата “Максим” за образа на музиканта Сарафанов в “По-големият син” на Вампилов, постановка на Николай Ламбрев-Михайловски. По повод неговата 70-годишнина театър “Българска армия”, където проф. Добрев играе повече от 20 години през различни периоди на творческата си кариера, му посвещава цял месец март. От 1969 до 1993 г. той е актьор, а няколко години и директор на Сатиричния театър. Заради значителните му творчески постижения и по повод житейския му юбилей проф. Илия Добрев бе обявен за почетен гражданин на Димитровград.

В ролята на Васил Левски в серийния филм “Демонът на империята” - реж. Вили Цанков

Повече от три десетилетия проф. Илия Добрев преподава актьорско майсторство в НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов”. Негови ученици са десетки популярни днес актьори, сред които Асен Блатечки, Ненчо Илчев, Иван Бърнев, Силвия Лулчева, Карла Рахал, Васил Драганов, Христо Гърбов, Христо Мутафчиев, Нети, Ани Пападопулу и много други, които той е въвел в тайните на театралното и филмовото изкуство.

Съпругата на Илия Добрев е актрисата Нина Стамова, дъщеря му - Яна Добрева, е драматург, а синът Ясен - сценограф. Четиримата често работеха заедно. През 1998 г. Нина бе удостоена с “Аскеер” за най-добра женска роля в пиесата “Пясъчен пъзел”, чиято авторка е дъщеря й Яна. Режисьор на спектакъла бе Илия Добрев. Той постави и друга пиеса на дъщеря си - “Боже! Крокодили”, в Сатиричния театър с участието на Нина Стамова, а синът Ясен бе сценограф, припомня Всеки ден.

“Напусна ни изключителен актьор с невероятно присъствие и безграничен талант. Десетките роли, които Илия Добрев изигра на сцените на Театъра на българската армия, в Държавния сатиричен театър “Алеко Константинов”, Театър 199 и в Телевизионния театър, остават емблематични за съвременното ни изкуство. Отдавна са заели мястото си в “Златния фонд” на българското кино и филмите с участието на Илия Добрев, в които той започва да се снима още от 60-те години на XX век. В годините на творческата си зрялост той търсеше големите и смели творчески предизвикателства и като театрален режисьор, а успоредно с това влагаше цялата си любов и енергия и в преподавателската си дейност в НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов”, Нов български университет и в Театралния колеж “Любен Гройс”, където посвещаваше в тайните на актьорското майсторство най-младите, предаваше им щедро своя безценен опит”, се казва в съболезнователно писмо от Министерството на културата.

Разделяме се с болка и тъга с един много талантлив, чувствителен и харизматичен български актьор, мисията на когото бе да работи за развитието на театъра, за победата на доброто, на творчеството и на състраданието в живота ни. С неговата кончина българската театрална сцена осиротя, той ще липсва на всички. Искрено обаче вярвам, че споменът за Илия Добрев ще продължи да живее дълго сред нас, а неговият талант ще остави трайна и ярка следа в българската култура, подчертава Вежди Рашидов.

Снимка Симон ВАРСАНО

Илия Добрев, Марин Янев и Стефан Мавродиев в “Търси се стар клоун” от Матей Вишниек, реж. Ивайло Христов

ОТ МИНАЛОТО ТОЙ ВЗЕМА ОГЪНЯ, А НЕ ПЕПЕЛТА

В книгата “Песъчинки от спомени”, издадена от “Захарий Стоянов”, с подзаглавие “Кратки разкази по действителни случки”, Илия Добрев поднася на читателите си 44 откъса от един богат творчески и емоционално живот, който е бил щедър на срещи с необикновени хора - в театъра, но и извън него. Илия Добрев разказва с много любов към хората. Погледът му назад е доброжелателен и ласкав, от миналото той взема огъня, а не пепелта, отбелязват издателите. Книгата е богато илюстрирана. Един малък откъс загатва какво слово, какви изповеди се крият между кориците на тази съкровена книга:

“Много често пристъпям в съня си по двор, запустял и обрасъл с къпини... Взирам се с надежда наоколо... Няма я селската къща, няма ги огнището и синджирите, на които висят почернели от сажди котлета... Няма ги крайпътните дувари... Има прогнили парчета огради от преплетени пръти... Има ги тишината и звънкия смях от летата на моето детство... Ако искате, тръгнете с мен и аз ще ви поведа към моя мъничък свят, пълен с мирис на сено, с пукот на съчки в огнището, с далечна свирня на щурци и с поблейване на стадата в кошарите... В него има тъга, има и болка... Има глад и насита от сбъднати мечти, и несподелени пориви... Само ще ви замоля да стъпвате леко... За да не разместите песъчинките на моите спомени...”

Снимка Йордан ИГНАТОВ

Със Стоянка Мутафова в “Столовете” на Йожен Йонеску, реж. Иван Урумов

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 23 ФЕВРУАРИ 2016

Очаквайте

ФРАНЧЕСКО АНИЛЕ ЩЕ ПЕЕ В СОФИЙСКАТА ОПЕРА

Известният баритон ще участва в концерт, посветен на чешко-българското музикално сътрудничество и традиции

Якуб Пустина прослушва млади таланти

Чешкият център организира концерт на чешкия баритон Якуб Пустина и българските оперни певци Йоанна Кадийска, Румяна Костова, Сребри- на Минева, Стефан Димитров от майсторския клас на оперната прима Дарина Такова. Събитието е на 25 февруари в 18 ч. в Чешкия център (ул. "Г. С. Раковски" 100) и е посветено на 135 години от откриването на Народния театър в Прага и 125 години българска оперна традиция и чешките музиканти в нея.

Тази година отбелязваме 125 години българска оперна традиция, в началото на която са чешките музиканти. Какво те означават в динамиката на българо-чешките традиции за новоосвободена България, какво означава за чешката култура откриването на Народния театър в Прага с операта "Либуше" от Сметана? Интригуващи страници от два сюжета, които водещата д-р Магдалена Манолова ще разтвори в тази среща с български и чешки изпълнители. Ще припомни какво са означавали чехите в строителството на съвременна България. Ще представи и запознае с гостуващия Якуб Пустина, който за втора година прослушва наши певци за своя международен конкурс. Какво кара младия певец на възраст 33 години да организира конкурс за млади певци?

Оперният певец Якуб Пустина (1982) е роден в Ждяр над Сазавоу. Завършва Средното професионално училище по химия в Пардубице. Започва да учи във Висшето химико-технологично училище в същия град, но когато е на 20, се влюбва в операта и оттогава тя е основното му професионално поприще. От началото на певческата си кариера е под крилото на солиста на Народния театър, народния творец и носител на "Грами" Вацлав Зитек. Завършва Майсторския вокален курс на Петър Дворски. Печели първа награда на певческия конкурс "Антонин Дворжак" в Карлови вари, първо място в Международния певчески конкурс "Имрих Годин", второ в Международния певчески конкурс "М. С. Търнавски" и е абсолютен победител в конкурса "Prazsky pevec" (Пражки певец). Пее редом с Петър Дворски, Хосе Кура, Ева Урбанова. През 2007 г. дебютира на сцената на Държавната опера в Кошице. От 2011 г. има редовни изяви в Народния театър в Прага и Словашкия народен театър в Братислава. Гласът му звучи в съпровод със симфоничен оркестър, филхармония или пиано в Австралия, Китай, Дания, Франция, Белгия, Германия, Полша, Унгария, Австрия и Нова Зеландия.

През 2009 г. Якуб Пустина основава гражданското сдружение "Операта на младите" с цел подкрепа на млади и талантливи артисти от музикалната област в цял свят. Благодарение на програмата за стипендии гражданското сдружение е представило на професионалната общност повече от 480 талантливи изпълнители от 35 страни, които днес се изявяват на престижни сцени в цял свят.

Събитието се организира под егидата на президента на Чешката република Милош Земан и оперния певец Петър Дворски. Конкурсът протича в два кръга и е за изпълнители до 35 години. Участниците подготвят оперен репертоар в съпровод с пиано. Първият етап се провежда от януари до април в 20 града в цял свят, включително в София (в Чешкия център). Финалният кръг е през май в Чешката република. Изпълненията се оценяват от професионално жури, в което са включени известни оперни певци, директори на агенции по изкуствата, директори на театри и радиа, научи ДУМА от Силвия Дерибеева.

Арт фестивал за деца в театър „София"

"ПредМАРТенска треска" ще обхване на 27 и 28 февруари театър "София" като естествено продължение на "Коледата е възможна". Арт фестивалът през декември показа, че децата обичат да прекарват време в театъра не само като зрители. Затова театър "София" отново предлага на родителите форма на забавление на техните рожби, съчетана с възпитаване на любов и отношение към изкуството, подчертават организаторите.

Новостите сред арт ателиетата са народни танци, ще се учи математика чрез игри, ще си направят мини-театър, ще рисуват, ще изготвят интересна мартенска украса с шаблони.

Представленията са "Питър Пан" от Пиърс Чатър Робинсън (на 27 февруари от 11 ч.) и "Пипи Дългото Чорапче" по Астрид Линдгрен, адаптация Димитър Стефанов (на 28 февруари от 11 ч.). А в камерна зала Майя Остоич ще провокира децата да прочетат книжките на Астрид Линдгрен, като ги срещне с нейните герои по необичаен начин.

Ще се проведе и "Операция "Мартеница" - конкурс за деца. Конкурсът стимулира техните творчески заложби, насърчава ги да бъдат обществено ангажирани с поощрение да използват материали, които иначе биха били изхвърлени, за направата на нещо, което ще бъде използвано от някого и който ще дари за каузата на фондация "Надежда за малките". Събраните мартеници ще бъдат подредени в изложба във фоайето на театъра.

На 28 февруари от 12.15 ч. трима от участниците ще получат специални награди, а всички останали - картичка с автограф от артисти на театър "София". Двама специални помощници на Баба Марта ще дойдат, за да връчат наградите. Подаръците са осигурени от партньорите на театър "София" - "Funtopia", Книжарници "Сиела", "АЛТА България".

кратки

Лекция на Боян Манчев в галерия „Васка Емануилова"

Галерия "Васка Емануилова" представя лекция на Боян Манчев в рамките на изложбата "Животът - това са две жени" - на 24 февруари от 18 ч. Пандора, първата смъртна жена, е не само първата майка; тя е майката на възпроизвеждането. Тя ще бъде не само майката на първото родено и смъртно дете; нещо повече, тя, изкуственото същество, идва да въведе и установи възприеманото като най-природно качество на човека като биологическо същество, възпроизвеждането. Така, преди още хуманизмът да види бял свят и Еразъм да сведе питоса на Пандора до "проста" кутия, трансхуманизмът вече се е случил: той е предпоставка и възможност на хуманизма, доколкото описва самия произход на човешкия род. Лекцията ще използва като материал за предложената експериментална антропо-естетическа хипотеза симптоматичната фасинация на модерното изкуство с фигурата на Пандора, майката-автомат, съобщават организаторите.

Дует „Трохи" в Чешкия център

Експерименталният музикален дует "Трохи" ще изнесе концерт на 26 февруари в Чешкия център в София. Участват Йоана Робова (компютър, бийтове и атмосфери) и Петър Пармаков (бас китара, ефекти и падове). Гост ще бъде Димитър Горчаков - синтезатор. Живите сесии на дует "Трохи" се основават на музикалния израз на момента. В този процес музикантите използват различни източници на звук като полеви записи, акустични инструменти, дигитално обработвана бас китара, синтезатори и гласове. Гост музикантът Димитър Горчаков е плодовит джаз кийбордист. В петък на сцената на Чешкия център те ще изследват своята музикална синергия.

Напусна ни Тодор Тодоров

Тодор Тодоров (1932-2016) дълги години беше абсолютният премиер на балета на Русенската опера от "златната епоха" на големия Асен Манолов. Елегантен лирик, с подкупващо обаяние и несъмнен чар, технически безукорен, със солидна академична подготовка от Санкт Петербург, той ще остане в историята на българския танцов театър като един от най-добрите принцове-аристократи от "Лебедово езеро", "Лешникотрошачката" и "Жизел", Палвир в "Мадарският конник" на Сагаев, Чавдар от "Хайдушка песен" и още редица други роли. Репетитор и педагог, ръководител на Русенската балетна студия, преподавател в Училището по изкуствата, той подготви няколко поколения млади артисти, отбелязва Огнян Стамболиев.

www.duma.bg

Ямболският театър играе на сцената на Армията

ДТ„Невена Коканова” идва с най-новия си спектакъл „Всяка сряда от пет до седем” от Валентин Красногоров

Снимка Красимир СТОЙЧЕВ

Дияна РАДЕВА

“Всяка сряда от пет до седем” е най-новото заглавие на ДТ “Невена Коканова”, което ще гостува на сцената на театър “Българска армия” на 26 февруари (петък). Преди гастрола си в София трупата ще покаже спектакъла на ямболската и пловдивската публика в сряда и четвъртък. И трите представления се очаква да минат при пълни салони, което показва, че театърът вече има своя аудитория не само в родния град.

Спектакълът на режисьора Владимир Петков по пиесата на Красногоров е направен с майсторско разчитане на комедийните ситуации и перфектен ритъм. Точното усещане за това къде е мярката и къде не трябва да се прекрачва границата на добрия вкус в една комедия обединява целия екип в работата му и това личи на сцената и печели публиката. След Пловдив и София през следващите месеци на “Всяка сряда от пет до седем” предстоят гастроли във Варна, Казанлък, Добрич, Тополовград, Хасково, Кричим.

Актьорите в състав Цветелина Кънева, Петя Бойчева, Георги Ружичка, Христо Доков, Капка Валентинова и Михаил Лазаров са част от добре сформираната трупа на театъра. За тях, както и за всичките им останали колеги, предстои една натоварена пролет. Освен сегашния гастрол с комедията на Красногоров, през април ще гостуват отново в София, този път с “Цената на истината” в Сатиричния театър “Алеко Константинов”. Спектакълът на Мартин Киселов по пиесите на Стефан Цанев “Последната нощ на Сократ” и “Другата смърт на Жанна д’Арк” се прие изключително добре от софийската публика при първото му идване през ноември м.г., затова вярваме, че интересът през април ще се повтори. На 25 март пък в Независим театър в столицата за пореден път ще бъде представена “Бурунданга”. Това е осмото гостуване на спектакъла на Антон Угринов в София!

Ямболският драматичен театър “Невена Коканова” работи търпеливо и обмислено за качеството на своя репертоар. Освен тези заглавия в момента в афиша са “Сватовницата” на Торнтън Уайлдър, “Чичовци” от Иван Вазов, “Различният” от Алексей Слаповски, “Щъркели на кръстопът” от Никола Русев. Смисълът на нашата работа е да държим на качеството на спектаклите, защото разочароваш ли публиката веднъж, трудно се връща отново. И когато тези дни всички говорят за парите, които театрите трябва да изкарват, нека си даваме сметка, че първо трябва да имаме добри представления, трябва да има критерии за това, да спрем да подценяваме зрителите си, а осъзнавайки отговорността си, да работим за тях! На никой не му се играе пред двайсет човека и това е така не само защото не е рентабилно! Когато осъзнаем връзката между качеството и доходите, тогава и нещата може би ще потръгнат.

Оркестър „Меренптах” с концерт от барокови творби

Италианският културен институт организира концерт с класическа музика “Мелодията на сезоните” на 26 февруари от 19 ч. в зала “България”. Ще свири оркестър “Меренптах”, съставен от десет музиканта и сопрано. Към него ще се присъедини българският обоист Ясен Енчев от Софийската филхармония. Зрителите ще могат да се насладят на италианска атмосфера от барока не само благодарение на подбрани музикални произведения, но и на красиви тематични костюми. Но това ще е специалната изненада, която подготвя институтът.

Снимка ИТАЛИАНСКИ КУЛТУРЕН ИНСТИТУТ

Оркестър “Меренптах” носи името на фараон от Деветнадесетата династия на Древен Египет, живял през XIII век пр. Хр. Той отдавал голямо значение на музиката, защото тя обединявала различните племена, благодарение на вярата им в бог Тот, който според легендата дарил човечеството с музика. Маестро Федерико Воцела, художествен директор на оркестъра, вдъхновен от това благородно начало, е обединил едни от най-големите италиански и международни таланти във формация, на която той самият е солист. Друг важен член на оркестъра, който редовно гастролира в Италия и чужбина, е сопраното Клеофе. След дебюта й в главната роля в операта “Кандид” от Л. Бърнстейн, тя е играла Мими в “Бохеми” от Пучини, Виолета в “Травиата” от Верди, както и в много други световноизвестни произведения. В допълнение към участието й в многобройни майсторски класове, водени от известни певци, като самата Райна Кабаиванска, Клеофе печели множество международни конкурси - “Руджеро Леонкавало”, “Opera Rinata” и “Един глас за операта”.

Федерико Воцела - първа цигулка на оркестър “Nova Amadeus” (Рим) и на камерен оркестър “Citte di Fondi”, участва като солист в различни продукции на RAI и MEDIASET, записва в джаз квартет творби от Скот Джоплин, както и църковна музика. Заедно с Мувис трио концертира в големи градове в Италия и чужбина, сред които е Москва. Успоредно и неразривно от концертната си дейност Маестро Воцела преподава в академията “Скарлати” в Рим.

Програмата на концерта включва произведения от А. Вивалди, Дж. Б. Перголези, Г. Ф. Хендел и Николо Пичини. Билети се продават на касата на зала “България”.

МОИТЕ ВИСОКОСНИ ИЗПОВЕДИ

Лозан ТАКЕВ

Две души у мен се борят.
Две по тридесет и пет...
Неуморно и безспорно
в тяло на седемдесет...

Така започват “Високосни изповеди”, които идват насреща на моята скромна 70-годишнина, която се надявам през март да отбележа със скромно тържество в някой клуб като “70 минути с творчеството на Лозан Такев”.

Почти традиционно стана да представям най-напред в левия вестник новата си книга, която е в печатницата на БНТ. Дело е на издателска къща “Александрова дизайн”, дизайнът е на Ани Богданова, и излиза с подкрепата на Албена и Антон, ръководството на Националната телевизия, и включва нови петдесет изповеди в рими и избрани 70 предишни заглавия от книги от минали години.

“Как се изтъркаляха годините! И календарите се свършиха... И как дойде като хлапе немирно, ненадейно моята внезапна първа и поредна - кръгла като нулата - годишнина!”

Тези начални редове определят като цяло облика на “Високосни изповеди”, които съкровено събират откровения, пристрастия, искрени послания.

Няма как да не се опра отново на редове от книжното тяло още в началото в “Сто на седемдесет като формат”:

“Защо изглеждам примерно на 100 по преживяното!
И по среброто - само като цвят в косата и в брадата...
По изписаните страници Живот...
И според новините, минали през мен като съдба...”

Поезията естествено е много лично преживяване, но споделена с човека срещу теб, с приятеля и опонента, те прави по-силен и превръща това самотно занимание в обществена потребност и същност. В стиховете надникват изписаните страници, когато си бил на двадесет, на тридесет, на петдесет години. Между редовете дишат мечти, копнежи, стъпки от пътеки и площади. Улиците на живота ти надзъртат като трудно проходими урви, върхове и бездни... Те са “част от пропастта между омразата и обичта. Между живота и смъртта”.

В тези изповеди е и “есента, в която си отива лятото и идва зимата”...

Точно тук просто няма как да не цитирам четири реда от “Вода от стомната”:

“Белези от рани и от болка са
песните, налети лично в стомните...

Жадно преглътнете. Вижте само колко са...

И поне една от тях дано си спомните!”

Това е и преразказът на Ботевия стих “Но стига ми тая награда...”

Всъщност последната инстанция за рецензия има право читателят. Само читателят.

В “Наследство” от “Изповедния ми триптих” съм определил и личното наследство на децата ми:

“И какво ще оставя след себе си аз?
Само няколко хиляди стари изрезки от вестник!”

А “Изрезки от вестник” е единадесетият сборник с лозанки, който също е свързан със седемдесетата ми годишнина и излезе вече от печат благодарение на подкрепата на моята близка Вера Димитрова от Сан Диего, която, след като прочела в ДУМА, че никой не е откликнал от помолените над двадесет български и европейски политици да подкрепят финансово публицистиката и сатирата, изпрати веднага малка сума като съдействие и помощ към банковия ми личен кредит за издаването на книгите...

www.duma.bg

Очаквайте

РУСКА ФОЛК МЕТЪЛ ГРУПА С КОНЦЕРТ В „ТРИ УШИ”

Екзотични папагали гостуват в София

Мащабна изложба на екзотични папагали гостува в българската столица. Експозицията е отворена за посетители на Парадайс център, Playground, всеки ден от 10 до 21 ч. до 31 май. В проявата, наречена Macaw Garden Show, са включени над 35 вида пернати: седем Ара, четири Какаду, Амазона, Жако, Еклектус, като и три вида много редки птици. Това са хиацинтовата Ара Джулс (наричана от децата “синият папагал от филма “Рио”), Токо Тукана Рафи и Златният Съни.

Изложбата е най-голямата в Източна Европа и е още по-вълнуваща от факта, че птиците не са поставени в клетки, а са свободни. Те са специално подготвени и по този начин всеки може да се наслади на красотата им така, както би ги видял в естествената им среда. За това допринася и специалният интериор, който кара посетителите на събитието да се чувстват като в истинска джунгла. В специална зона гостите може да се докоснат лично до избран любимец, да го нахранят или да си направят уникална снимка за спомен. Настроението се покачва и от шанса всеки, посетил изложбата, да се включи в томбола за спечелването на говорещ папагал от вида Кралско Жако.

Фейсбук конструира триизмерна реалност

От социалната мрежа подчертаха, че работата е в много ранен етап и трябва да се решат още доста технически проблеми

Екип на фейсбук създаде нов отдел, който ще се заеме с изследвания, свързани с разработката на технологии за триизмерна виртуална реалност в интернет пространството, включително и в социалните мрежи. Информацията се появи в сайта на компанията.

“Създадохме отделен екип, който ще се фокусира изключително върху изследвания на социалната комуникация във виртуалното пространство”, се казва в публикуваното изявление. Както се посочва от фейсбук, новият отдел “ще изследва как хората могат да общуват и споделят съдържание с помощта на съвременната виртуална технология”.

Авангардните разработки ще се водят съвместно с южнокорейския гигант “Самсунг”, който през 2014 г. представи така наречения “шлем за виртуална реалност” под името Gear VR, както и с компанията Oculus VR, придобита от фейсбук за 2 млрд. долара заедно с правата върху технологията на друго подобно устройство - шлема Oculus Rift.

“В бъдеще технологиите на виртуалната реалност ще направят възможни изцяло нови форми на комуникация”, смятат представители на социалната мрежа. Например приятели, които живеят в различни части на света, ще могат да прекарват времето си заедно, усещайки себе си така, сякаш са в непосредствена близост един до друг.

От фейсбук подчертаха, че работата по създаването на виртуалната реалност за комуникации е в много ранен етап, а компанията ще трябва да реши още много технически проблеми.

Фактът, че от социалната мрежа са си поставили за задача да създадат и разпространят в интернет нов вид комуникация, стана известен още миналото лято. “Виртуалната реалност е в центъра на нашите интереси, защото притежава огромен информационен потенциал”, каза тогава Зукърбърг.

Вицът

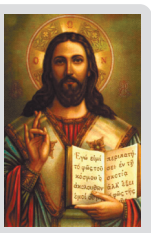
- Къде си, мила?
- При мама.
- Снимай я и да държи днешен вестник!

ЧРД

АНГЕЛ ЛАБОВ, спортен деятел
Проф. д-р ВЕРА ГАНЧЕВА, литературоведка, есеистка, преводачка, издателка
ИВА КУСЕВА, политик
ДАНАИЛ ПАПАЗОВ, министър на транспорта в правителството на Пламен Орешарски
ИЛИЯ РАЕВ, актьор
Проф. д-р КАМЕН ВЕСЕЛИНОВ, председател на Патентното ведомство
КРАСИМИР ГАЙДАРСКИ, волейболист
ТИХОМИР СТОЙЧЕВ, председател на Национален антикриминален и антитерористичен форум (НААФ)
ЯВОР ГЪРДЕВ, режисьор

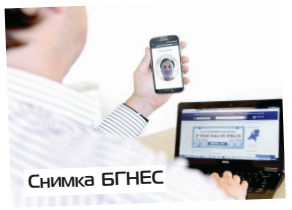
ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

23

Свщмчк Поликарп, еп. Смирненски. Преп. Александър, първоначалник на обителта на незаспиващите

Плащания със селфи въвеждат в 14 страни

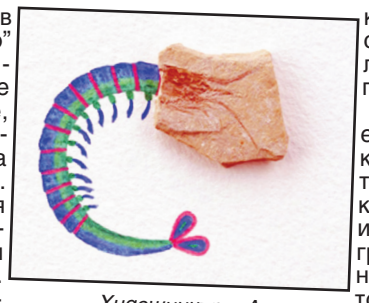

Снимка БГНЕС

Система за потвърждаване на извършени плащания със снимка или с пръстов отпечатък ще въведе компанията MasterCard, съобщи в. “Файненшъл таймс”. Потребителите ще могат да използват селфи, за да потвърдят дали именно те са извършили плащането. Нововъведението може да позволи изцяло премахването на ПИН кодове или пароли. Според изданието системата за биометрична идентификация вече е изпробвана в САЩ и Холандия. Тя ще започне да действа от това лято в 14 държави, но все още не е ясно в кои точно.

„НОВ ЖИВОТ ЗА МИНАЛОТО” В ТЕЛЕФОННАТА ПАЛАТА

Изложбата “Нов живот за миналото” на художника Димитър Солаков ще бъде открита утре, 24 февруари, в Телефонната палата (Vivacom Art Hall). Проектът представя някои от реконструираните културни обекти в България. Голяма част от нашето недвижимо културно наследство е зле реставрирано, а оригиналните останки са лошо консервирани и изложени. За жалост голяма част от крепостите в България са безвъзвратно увредени и са с подменена автентичност. Правят се цялостни реконструкции, които са хипотетични и много често се проектират и изготвят от архитекти, без каквото и да било публично обсъждане или консултация със специалисти от областта на археологията.

Художникът Димитър Солаков иронично съчетава документалистика и свободно творчество

Авторът на проекта Димитър Солаков споделя: “Смятам, че тази практика на хипотетично изграждане създава грешни и стереотипни “постройки”, които увреждат и на места безвъзвратно разрушават културното наследство на България.”

Втората част на проекта представя серия от рисунки, които (ре)конструират цели животни от фрагменти (различни кокалчета, черупки, зъби и други вкаменелости). Авторът умишлено е изопачил автентичния вид и функция на фрагментите на базата на неговото собствено виждане и условна хипотеза.

„Като две капки вода” се завръща със сезон 4

Със сезон 4 и много нови изненади се завръща в ефира на Nova шоуто за звездни трансформации “Като две капки вода”. Кои популярни лица ще станат част от формата, кой член на журито ще напусне съдийската маса и кое ще бъде новото попълнение в състава му - ще стане ясно в специалния епизод на 29 февруари от 20,00 ч.

След 3 вълнуващи издания, които го утвърдиха като телевизионно риалити без аналог в българския ефир, сега предаването ще отправи много нови предизвикателства към звездните участници. Зрителите ще видят някои от най-известните актьори и изпълнители от родната сцена. Новите участници ще се изправят пред ново жури. В състава на професионалното трио ще има съдия с критичен поглед към всеки детайл на звездните преобразявания.

Нивото на емоциите и смеха в шоуто ще бъде поддържано отново от емблематичните водещи Зуека и Рачков, които ще превземат сцената с неповторими истории и комични ситуации

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 23 ФЕВРУАРИ 2016

Добруджанци участват активно в Руско-турската освободителна война

Отстъплението на османлиите е съпроводено с невиждан ориенталски фанатизъм и жестокост

Д-р Богомил КОЛЕВ

Още от предишните войни между руската и отоманската империи голяма част от турските войски била съсредоточена в добре укрепения четириъгълник Силистра-Русе-Шумен-Варна. Постепенно в хода на войната турската Дунавска армия била увеличена и съгласно източници в началото на ноември 1877 г. достигнала 382 000 души. За отвличане на вниманието на командването на противника, на 22 юни 1877 г. руските войски извършили демонстративно преминаване на реката между двата дунавски града Браила и Галац. Долнодунавският отряд на генерал Аполон Цимерман дълго време не предприемал активни действия, а само ангажирал неприятелските сили по северната линия на укрепения четириъгълник. Преследвайки отстъпващите турски части, сформираният отряд на генерала настъпил на юг през Северна Добруджа по направлението Черна вода-Кюстенджа (главните руски сили форсират река Дунав при Свищов).

Българското население в Добруджа не стояло със скръстени ръце и

оказвало помощ

на руските войски. На 4-ти юли 1877 г. се създава Източният (Русчушкият) отряд под командването на престолонаследника на Русия Александър Александрович, задачата на който била да настъпи на изток и да осигури левия фланг на Дунавската армия, като наблюдава движението на главните сили на противника, разположени по горепосочения силно укрепен четириъгълник, обхващащ цяла Североизточна България.

След обявяването на войната турското правителство предприело редица мерки, за да ограничи и смаже надигащото се българско освободително движение.

Паметник на руските войници, загинали при освобождението на гр. Добрич през януари 1878 г.

Масовите изселвания и арести имали за цел да внесат смут и страх сред мирното българско население. Още през лятото на 1877 г. мнозина заподозрени в симпатии, контакти или съдействие на руските войски били обвинени като "комитетски дейци", "селища на комити", "агенти на неприятеля", били

осъждани на смърт и избивани

Като отпор османлиите извършват големи насилия и жестоки клания в Карлово, Калофер, Сливен, Панагюрище, Чирпан, Варна, Бургас, София, Стара Загора, Нова Загора и др. По време на войната безчинствата на редовните турски войски, черкезите и башибозушките пълчища надминали всичко, което те са прилагали в продължение на векове. Тяхното отстъпление било съпровождано с невиждан ориенталски фанатизъм и жестокост. Българските селища били подложени на масово разграбване и опожаряване, а населението на безмилостни клания и избиване. Във всички краища на българските земи както в Южна България, така и в Добруджа, дори в отдалечените от бойните действия райони като Македония, християнското население, включително жени, деца и старци, било подложено на терор, целящ да всее уплаха, страх и ужас.

Така например в края на юни 1877 г. "над 3000 башибозуци и черкези" обсаждат град Каварна и за да пощадят населението, искат откуп от "1000 златни лири и храна". Тогава всички хора, без разлика на пол и възраст, се организират

в защита на своя град

Годните да се бият по-млади жители на града, въоръжени със стари кремъклийки пушки, мечове, ножове и брадви, построяват барикади с каруци, камъни, дървета и друг подръчен материал. Старците и жените остават зад тях в своеобразния тил, за да правят фишеци, да леят куршуми, да подготвят храна, да доставят вода и облекло на барикадите. Съобщава се, че отбраната е организирана и ръководена от комитет, съставен от 5 души, начело с младия и енергичен търговец на града Андрей Василев (с прозвището Амирата). Нападението е извършено на 9 юли 1877 г. Бранителите на града се сражават достойно, проявявайки завидна храброст и героизъм. В неравностойните по численост и въоръжение боеве загиват 100 души по барикадите. Озверелите башибозуци опожаряват града. От 280-те къщи "150 са опожарени, между тях са и църквата и училището". Оцелелите каварненци успяват да се скрият в калето на нос Калиакра (Гюл град) и в пещерите наоколо.

Съобщава се за смелата и

геройска постъпка на телеграфиста

от Балчик Еранос Ераносян, който против волята на властите и без разрешение успява да изпрати съобщение (депеша) до всички чуждестранни пратеници и консули в Цариград: "Животът на християните от Каварна е в смъртна опасност! Помогнете, за Бога!" В резултат Високата порта била принудена да изпрати два брониносеца, уж за противодействие и усмиряване на нападателите на града. Младият телеграфист Ераносян пада убит на барикадите на Христова възраст.

Участниците в героичната отбрана на Каварна Андрей Василев и Банчо Панов-Бухала от Котел сформират конна чета от 80 души от Силистренско и Балчишко и стават авангард на руското

Паметник на Андрей Василев - Амирата в гр. Каварна, участник в Българското опълчение по време на Руско-турската освободителна война

Паметна плоча на Еранос Ераносян, телеграфистът, алармирал чуждите посланици за опожаряването на Каварна от башибозук през лятото на 1877 г.

разузнаване под командването на капитан Радович. В хода на войната през януари 1878 г. тази конна чета успява да прекъсне телеграфната връзка между Хаджиоглу Пазарджик (Добрич) и Варна и да допринесе за превземането на силно укрепената Добричка крепост. При битките за превземане на града населението е оказвало помощ на настъпващите руски войски. Местните революционери и патриоти са

давали разузнавателни сведения

на своите освободители.

Легендарният стар добруджански войвода Пею Николов Бахов, известен с прозвището Пею Буюклията, участник и ръководител на Априлското въстание по препоръка на Стефан Стамболов в Добруджа и Варненско, помага на русите и предава на генерал Шамшев "ценни сведения за турския гарнизон в Хаджиоглу Пазарджик". Заподозряния за контакти с руската армия известен добруджански възрожденски деец Стамат х. Сидеров е заловен и обесен от турците. На мястото на бесилото признателното потомство е поставило надгробна плоча, която и до днес е запазена в двора на църквата "Св. Троица". Има сведения за участие на много будни българи родолюбци от Добруджа като опълченци предимно от Тулча, Балчик, Силистренско, Хаджиоглу Пазарджик (Добрич) и околните им села.

Насилието, терорът, клането, които прилагали османлиите над всички слоеве от българското население (дори и над чужденци), стимулирани от Високата порта, не могли да ограничат различните прояви на симпатии и

помощ на руските войски

Българското население не е очаквало да получи освобождението си даром, със скръстени ръце. Вътре в страната се засилва движението и се активизират комитетските дейци, събират се продоволствия, в хода на войната българите оказват всестранна материална, продоволствена, строителна и медицинска помощ. При наближаване на освободителните войски жителите на много селища напускали своите родни места и преминавали на страната на русите. Такива случаи е имало в Добруджа и Северна България.

Долнодунавският отряд на генерал Цимерман освободил Хаджиоглу Пазарджик (Добрич) на 28 януари 1878 г. и Силистра на 28 февруари 1878 г. Турските войски отстъпили от Разград и се дислоцирали за оказване на съпротива около Русе, Шумен и Варна.

Не буди никакво съмнение обстоятелството, подкрепено с факти, че българите от Северна и Южна Добруджа са участвали активно в националноосвободителните войни в епохата на великото българско Възраждане и имат принос в подготовката на националната революция, целяща политическо освобождение от османско владичество.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

МАРИЯ ХРИСТОВА ТОДОРОВА

от Цариброд
(1907-1982)

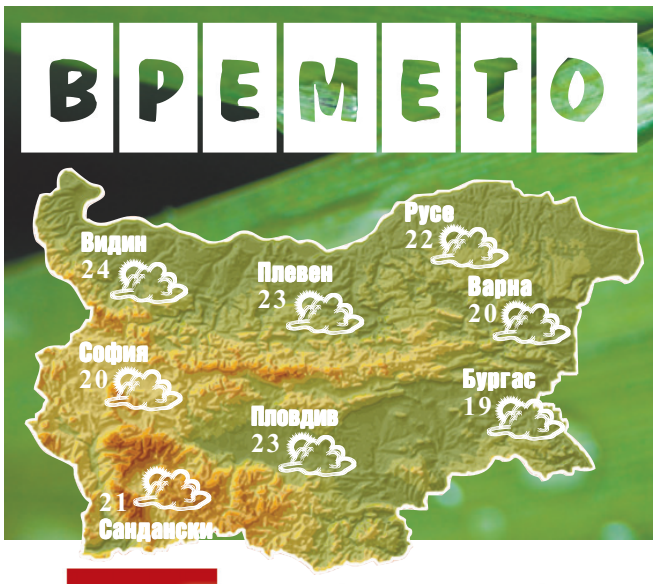
ГЕОРГИ АЛЕКСИЕВ ГОДОРОВ

от Цариброд
(1903-1962)

ДА БЪДЕ СВЕТЛА ПАМЕТТА ИМ!

От семейството

ВРЕМЕТО

Днес ще бъде предимно слънчево и топло. Максималните температури ще са между 18 и 23 градуса, а минималните между 5 и 9 градуса. В ранните часове на деня на отделни места в низините и котловините ще има мъгла. Южният вятър ще донесе затопляне. Привечер от запад ще се появи висока облачност. Слънчево ще бъде и над Черноморието, където температурите ще бъдат между 14-17 градуса. Привечер облачността ще започне да се увеличава, а температурите да спадат. В планините ще е слънчево и топло. Ще духа слаб вятър, който следобед ще се усили. Максималните температури ще са между 12-16 градуса.

Изгледи за

24
максимални
11°/16°

25
максимални
7°/11°

В сряда и четвъртък с вятър ще прониква по-студен въздух. Минималните и максималните температури ще се понижат с няколко градуса. Ще бъде предимно облачно. Валежите от дъжд ще обхванат почти цялата страна.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йованов-ска** - завеждащ отдел - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: алианс медиапринт

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06.00 Денят започва сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.15 Денят започва с Култура
10.30 Здравето отблизо
11.20 Дързост и красота тв филм /3697 епизод/
11.40 Телепазарен прозорец
12.00 По света и у нас
12.30 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
12.40 Телепазарен прозорец
12.55 Мускетарите /1 епизод/п/
13.50 История.bg: 150 години от рождението на Фердинанд /п/
14.55 Телепазарен прозорец
15.10 Светиците тв филм /17 епизод/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.25 Телепазарен прозорец
16.40 Малки истории
16.55 Музика на сърцето тв филм /12, последен епизод/
17.45 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
17.55 Зелена светлина
18.00 По света и у нас
18.40 Още от деня с Димитър Цонев информационно предаване
19.50 Лека нощ, деца!: Пимпа
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Референдум
22.00 Мускетарите /2 епизод/
23.00 По света и у нас
23.25 Зелена светлина
23.30 Добрият, лошият и злият игрален филм /копродукция, 1966г./, режисьор Серджо Леоне, в ролите: Клинт Истууд, Ели Уолак, Лий Ван Клиф, Алдо Джуфре и др. (12)
02.25 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
02.35 Денят започва с Култура /п/
04.00 Европа днес /п/
04.15 Дързост и красота тв филм /3697 епизод/п/

bTV

06.00 „Лице в лице“/п./ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
06.30 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещ Антон Хекимян
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./ - вечерно токшоу
13.30 „Тайните на времето“ - сериал, с. 9, еп. 29
14.30 „Земя на честта“ - сериал, еп. 26
15.30 „Светлината на моя живот“ - сериал
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 „Мама готви по-добре“ - семейно състезание
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Част от мен“ - сериал, еп. 4
21.30 „Екатерина“ - сериал, еп. 8
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 bTV Новините - късна емисия
00.00 „Тежки престъпления“ - сериал, с. 3, еп. 8
01.00 „Комиците“/п./ - комедийно предаване
02.00 „Преди обед“ /п./ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
03.50 bTV Новините /п./ - късна емисия
04.30 „Светлината на моя живот“ /п/- сериал

NOVA

05.15 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ /п/
06.20 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Бон Апети“ - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 „Ифет“ - сериен филм
13.30 „Моята карма“ - сериен филм
14.30 „Прости ми“ - сериен филм
16.00 Новините на Нова
16.30 „Малката булка“ - сериен филм
18.00 „Семейни войни“ - телевизионна игра, нов сезон
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Черешката на тортата“ - ТВ шоу, нов сезон
21.00 „Шеф под прикритие“ (премиера) - реалити
22.00 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - реалити сериал
23.00 „Господари на ефира“- забавно предаване
23.30 Новините на Нова
00.00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
01.00 „Текила и Бонети“ - сериен филм
02.00 „Ифет“ - сериен филм /п/
03.00 „Клонинг“ - сериен филм
04.00 „Прости ми“ - сериен филм /п/

1

05.00 Телеканал „Добро утро“
08.00 Новини
08.15 Телеканал „Добро утро“
08.40 „Контролна покупка“
09.05 „Живей здраво!“
10.05 „Модна присъда“
11.00 Новини
11.15 Сериал: „Семеен албум“
13.25 „Таблетка“
14.00 Новини
14.15 „Времето ще покаже“
15.00 „Мъжко / Женско“
15.55 „Насаме с всички“
17.00 Вечерни новини
18.00 „Хайде да се оженим“
19.00 „Нека говорят“
20.00 Време
20.35 Сериал: „Семеен албум“
22.25 „Вечерният Ургант“
23.00 „Анна Герман. Домът на любовта и слънцето“
23.55 Нощни новини
00.10 „Насаме с всички“
00.55 „Времето ще покаже“
01.40 „Нека говорят“
02.30 „Хайде да се оженим“
03.25 „Контролна покупка“
04.00 Новини
04.05 „Модна присъда“

ОВЕН

Отдавна е време да поговорите с началника си относно възнаграждението си. Знаете, че заслужавате това.

21 март - 20 април

РАК

До обяд подготвяйте нещата, защото след това вече няма да имате възможност да се спрете на едно място.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Започвате приятно този ден, с добро настроение и много усмивки. И ще получите заслужено доста внимание.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Малко нервни ще сте от сутринта, но това не означава, че трябва да се заяждате с всички около вас.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Днес може да се обиждате на всичко, а най-вече защото не ви обръщат внимание. Следобед ще сте вече по-добре.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Доста сте самоуверени днес, но дали това няма да ви изиграе и лоша шега. Не трябва да се надценявате.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Опитайте се днес до обяд да свършите важните неща, защото след това няма да ви остане много време.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Имате да уточнявате някои неща във взаимоотношенията си. Не се заяждайте, опитайте да бъдете обективни.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Днес всичко ще се развива много стремително и вие ще сте главното действащо лице. Рекламирайте себе си.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Малко разсеяни ще започнете днешния ден, с желание да избягате от всички преди всичко досадни задължения.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Ако ви се налага да се явите на изпит или на някакъв конкурс днес, гледайте да сте максимално точни.

23 ноември - 21 декември

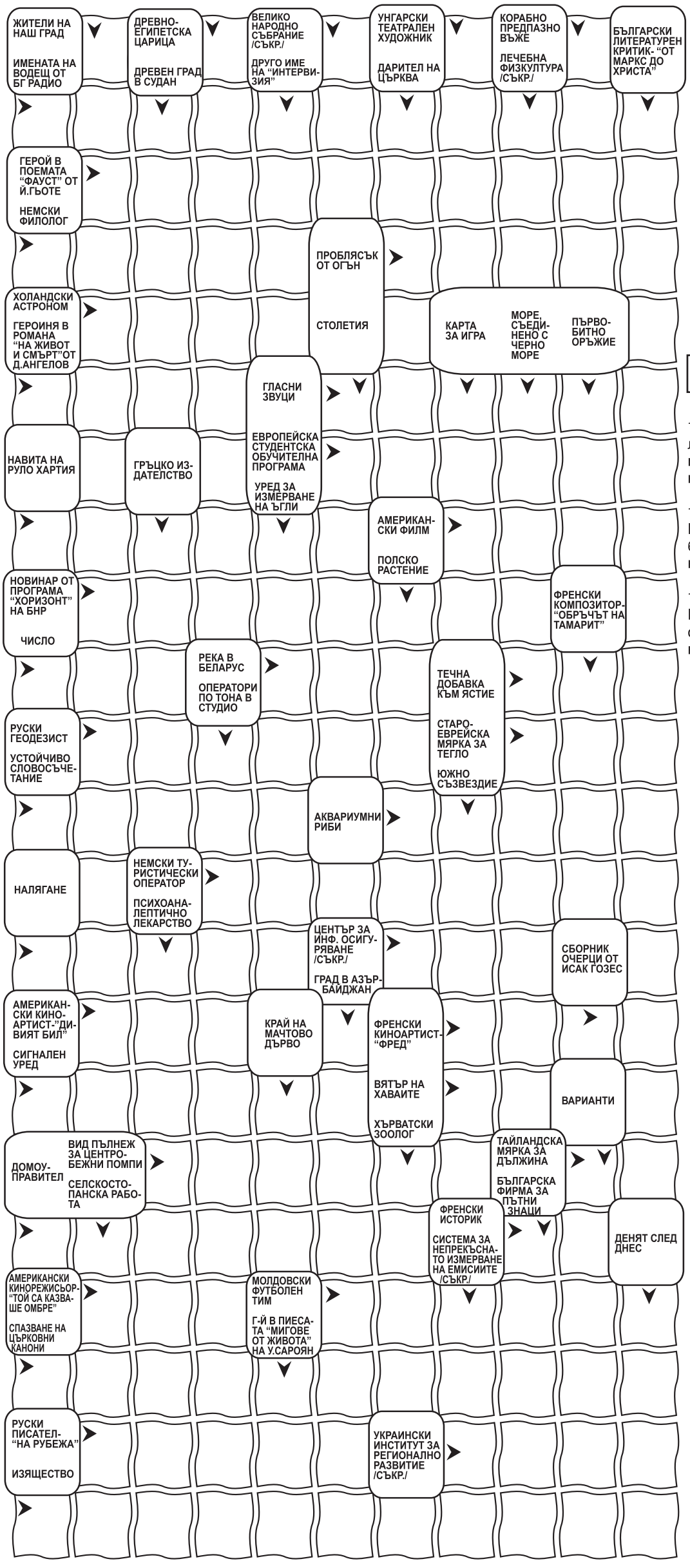
РИБИ

Ще имате доста задачи от сутринта, но не си слагайте нищо на сърце, просто действайте, както си знаете.

20 февруари - 20 март

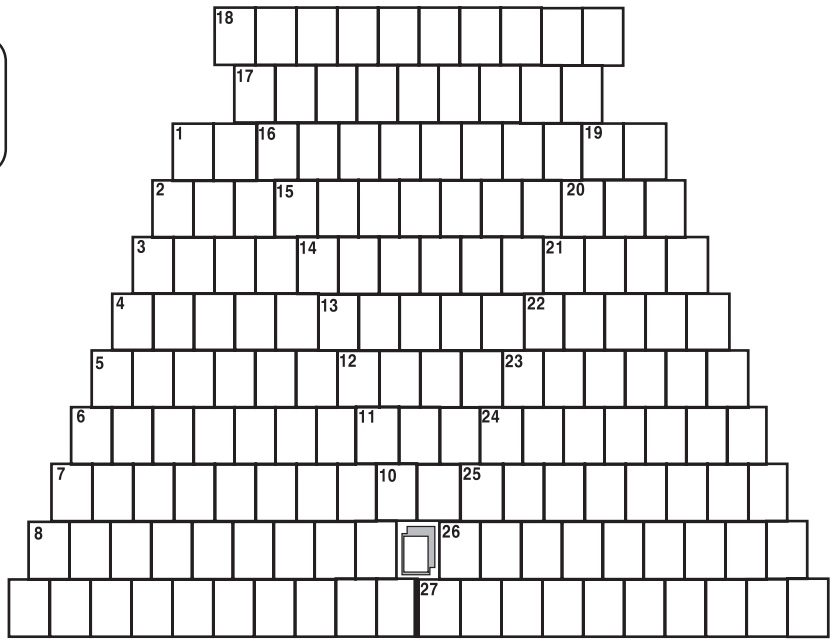
www.duma.bg

СКАНДИ

РЕЧНИК: Анич, Дреи, Калинино, Коос, Леер, Мерое, Оана, "Сторп", Шерер.

ПИРАМИДИ

1. Руски самолети. 2. Град във Франция. 3. Кинотеатри. 4. Язовир в Рила. 5. Горско дърво. 6. Малко насекомо. 7. Село в община Своге. 8. Жени, практикуващи калинетика. 9.Система от бавни гимнастически упражнения.

10. Единица мярка за сила на ел.съпротивление. 11. Алкохолно питие.12. Италиански футболен тим. 13. Български цар. 14. Литературни творби. 15. Жителки на град Роман. 16. Тестени изделия. 17. Населението на Мароко. 18. Българска физичка и педагожка.

19. Предшественик на ООН. 20. Мярка за тегло. 21.Музикални знаци. 22. Безалкохолна напитка. 23. Котки. 24. Дебели хартии. 25. Човек, който се труди. 26. Соли на въглената киселина. 27. Жители на град Карнобат.

РЕЧНИК: Комарницка.

ДЕТСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

1	2	3		■	4	5	6	7
8			■	9				
10			11	■	12			
13				14			■	
■		■	15			■	16	■
17	■	18				19		20
21	22			■	23			
24					■	25		
26				■	27			

ВОДОРАВНО: 1.Новогодишно украсено дръвче. 4. Израстък на дърво. 8. Примитивен плавателен съд.9.Творба на поет. 10. Гора от ели. 12. Един от островите Фиджи.13. Именик, празнуващ на 7 юли. 15. Ивица плат към дреха. 18. Тропически растения с бодли. 21. Английски химик. 23. Град във Франция.24.Участници в оран. 25.Град в Норвегия. 26. Малкото на кокошка. 27. Сблъсък.

ОТВЕСНО: 1.Сезон. 2. Наш шахматист. 3. Висока температура. 4. Коне /умал./. 5. Детски датски конструктори. 6. Река в Русия. 7. Ученик на Кирил и Методий. 11. Изделие от кайма. 14. Образ. 16. Зли кучета. 17. Задължителен пътен знак. 18. Монарх. 19. Въведение. 20. Френски географ. 22. Герой в едноименна опера от Дж.Росини.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КОСМОДРУМИ - НИОЛА - ЛКС - ЗАЕМОДАТЕЛИ - БАР - АРА - ПАЛТО - АКИРА КУРОСАВА - НЕОНИ - СТАТИСТИЧКА - ДО - ВИКТОР - АТАН - ЕДЕСА - ВРЕМЕ - ТЕРМИНИ - НАВИК.

ОТВЕСНО: ЛОЗАНОВ - САЛЕ - КМЕТОВЕ - ОМОНИМ - ХДО - ИКЕ - РДА - НУАКШОТ - МТИ - РЕ - ЛИЕРС - ЛАТАМ - УНИКАТИ - У ТАН - ДОБРИНИ - ЛАОС - КАРСТЕН - АИДА - ГЛАВЧЕВ - КРАКСИ - ОСА - ААК.

ЕДНО ОТ ТРИ
ВОДОРАВНО: ПЕТРОГРАД - ПОД - ЛАТИ - ТУПОЛЕВ - ТОВ - ДЕЛА - ЖАЛ - РАЛИК - ТОБОЛ - ЖИВОТОПИС - ГРО - СИРЕНЕ - ЕР - ВАЛДХАЙМ - МЕДИАТОРИ.

ОТВЕСНО: ДЕПУТАТИ - ИВЕ - ТОПОЛОВГРАД - АРДОВ - БОРЕЛИ - РОТОНДА - ОГЛЕДАЛО - ЕХТ - РАВЕЛ - ПО - АО - МАТ - ЛИРИ - ЕЙР - ДИВАК - САРМИ.

СЪГЛАСНО СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ПОЛКОВНИК - ЛАЗАРИЦА - КОЛЕДАР - НЕМ - МАРА - ДИВА - ОЛИН - ЗА - АВАНС - ТА - ОВ - ТАРАКИ - ТО - АКОРДИ - РАЛУ - ИОН - КИЛОМЕТРИ.

ОТВЕСНО: КОЛОНИЗАТОРИ - ЛАЛЕВА - АЛ - ЕКЗЕМА - ОРАЛО - ОАД - АВАКУМ - АВРАМОВ - КО - НИРАЛА - ИРИТ - ВИЦ - РИНГ - ДОР - КАДАНС - ДИНИ.

8	2	4	9	1	5	3	7	6
1	3	9	7	8	6	2	5	4
6	5	7	4	2	3	9	1	8
7	4	5	2	3	8	1	6	9
3	1	8	6	9	4	7	2	5
2	9	6	5	7	1	4	8	3
4	7	1	8	6	9	5	3	2
5	8	2	3	4	7	6	9	1
9	6	3	1	5	2	8	4	7

5	3	9	1	6	2	4	8	7
6	4	1	9	7	8	2	3	5
7	8	2	4	5	3	9	6	1
8	6	7	5	9	4	1	2	3
2	1	4	3	8	6	5	7	9
3	9	5	2	1	7	8	4	6
4	5	8	7	3	1	6	9	2
9	7	6	8	2	5	3	1	4
1	2	3	6	4	9	7	5	8

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ШЕФ НА БФС:

ФИФА позволява Висша лига

Създаването ѝ ще бъде факт до 2 години, смята заместник изпълнителният директор Павел Колев

Мони ГЕОРГИЕВ

Заместник изпълнителният директор на БФС Павел Колев разкри, че ФИФА е разрешила трансформирането на "А" група във Висша лига. Тимовете, които сега са в елита, ще запазят местата си и се очаква да не бъдат подлагани на допълнителни критерии за лицензиране. Такива ще бъдат наложени само на влизащите с "уайлд кард", за които световната централа си запазва правото да ги подлага на сериозен мониторинг.

"Федерацията ще създаде критерии за приемане във Висшата лига - финансови, фенска маса, успехи, брой национали и т.н. Те трябва да са изцяло публични и всеки желаещ може да кандидатства, а след това ще има класиране. Получаването на "уайлд кард" ще е еднократен акт и ще се случи само в началото", обясни Колев в Актуално студио "Дерби". Бившият спортен журналист призна, че разговорите за създаването на Висша лига са започнали още с изпадането на ЦСКА и Локо Сф при аматьорите, а идеи за подобен проект били прокарани от тогавашния собственик на Нафтекс Митко Събев още през 2003 г. Целта била футболът да се превърне в печеливш бизнес, а не в социална дейност и хоби без възвръщаемост за инвеститорите. Изисквало се засилено сътрудничество в триъгълника държава - община - собственици.

"Създаването на Висша лига, както и административното ѝ отделяне от БФС е неизбежно и до 2 години ще бъде факт. Ако искаме да се случи от това лято, трябва до март да има яснота. Дали ЦСКА ще участва чрез основаното през миналата година дружество от Пламен Марков или с това, което в момента е във "В" група, нямаме отговор. Тези дни ще се срещнем с Александър Тодоров, който има някакви съображения", допълни Колев.

Той обясни, че БФС не е подписал казуса "Литекс" да бъде разгледан по бързата процедура в Спортния Арбитражен съд в Лозана, тъй като се изисквало съгласието на всички останали отбори от "А" група. Най-ощетеният от преизчисляването на точките Левски завел делото, но получил подкрепата само на Пирин.

Снимка АВТОРЪТ

Павел Колев

По 1 млн. лв. за Локо и Ботев Пд

Пловдивските грандове Локомотив и Ботев ще получат по един милион лева от държавата. Сумата вече е гласувана в Министерския съвет. Двата клуба обаче няма да получат парите, а ще им бъде помогнато по друг начин. Ще бъдат наети фирми, които в рамките на един милион да подобрят базата или стадионите им. От Локомотив желаят с тези пари да се изгради нова тревна настилка на "Лаута" и два тренировъчни терена. Единият ще бъде с нормални размери, а другият - за футбол 9. Очаква се веднага след приключването на шампионата да стартират ремонтните дейности на "Лаута". От следващия сезон Локо Пд ще провежда домакинските си мачове на отличен терен. Освен това собственикът на "смърфовете" Христо Крушарски смята да вдигне трибуна "Бесика" с лични средства. Тя ще има капацитет 2000 места.

ТОМОВ ОБВИНИ ПОЛИТИЦИ ЗА ФАЛИТА НА ЦСКА

Бившият бос на ЦСКА Александър Томов заяви, че фалитът на ЦСКА е пожелан от политически фигури, като намеси дори името на президента Георги Първанов. Върховният касационен съд ще се произнесе с решение по делото срещу Томов и още трима за длъжностно присвояване в особено големи размери. Срокът е едномесечен и е инструктивен. Делото освен срещу Томов - бивш председател на Надзорния съвет и изпълнителен директор на ПФК ЦСКА АД и бивш главен изпълнителен директор на "Кремиковци" АД, е и срещу Александър Гарибов – бивш изпълнителен директор на ПФК ЦСКА АД, Иван Иванов – бивш член на Управителния съвет на "Кремиковци" АД, и Божко Бонев - пълномощник на Томов и Иванов във връзка с представителство на "Кремиковци" АД по сключване на определени сделки.

Томов и останалите подсъдими се явиха пред върховните съдии и поискаха да бъде потвърдена оправдателната им присъда. Според него фалитът на ЦСКА е поискан от политици, включително действащи в момента. Томов заяви още, че фалитът на ЦСКА е искан и от конкуренцията в лицето на клубовете Лудогорец и Левски. Той допълни, че казусът трябва да мине през съдебна инстанция.

"ЦСКА беше основен кандидат за шампион. 6 точки води и остават 10 мача до шампионската титла. А титлата означава няколко милиона приход. Използването на тези две лица, за да се фалира ЦСКА, е довело също до ползи за някои други. Лудогорец, Левски, всички, които са конкуренти за титлата в дадена ситуация, са се възползвали", каза още бившият бос на ЦСКА. Той заяви, че престъпление не е извършено и поиска ВКС да потвърди оправдателната присъда, постановена от по-долна инстанция. Прокуратурата протестира решението на Софийския апелативен съд и поиска от Върховния касационен съд връщане на делото, заради неглижиране на доказателства.

Гришо вече е №26 в света, започва с №64 в Акапулко

Григор Димитров се изкачи с 2 места в ранглистата на АТП и тази седмица вече е №26 в света с 1375 т., на 45 т. след Мартин Клижан (Слвк) и със 70 пред Пабло Куевас (Ур). Първата ни тенис ракета ще срещне шестата ракета на САЩ Денис Кудла (№64 в света) в I кръг на турнира в Акапулко. Гришо е поставен под №7 в турнира, в който преди 2 години спечели втората от 4-те си титли от турнири на АТП.

Досега двамата са се срещали веднъж - през 2011 г. в Нюпорт, където Кудла печели с 6:1 6:4.

Ако Гришо успее да вземе реванш, на осминафиналите ще срещне победителя между Доналд Йънг (САЩ, №79) и Жил Мюлер (Люкс, 46), а на 1/4-финал го очаква №15 в света Доминик Тийм (Ав). Димитров е в долната половина на схемата и на полуфинал може да се изправи срещу №2 в схемата Кей Нишикори (Яп, №6).

"Сезонът 2015 г. беше един ясен сигнал да се събудя във всеки аспект от моя живот – на и извън корта", каза Димитров в интервю за tennisworldusa.org. "Смяната на треньора, раздялата с Мария Шарапова, изобщо всичко, което ми се случи в личен план – никога не е лесно."

"Проумях, че трябва да се трудя здраво. Също така разбрах кои са истинските ми приятели. Сега съм позитивно настроен и се чувствам чудесно. Отново се наслаждавам на тениса. Научих се да не живея за другите. Това беше поскоро житейски урок. Чувствам се добре, като знам, че всичко отмина и е зад мен", завърши Димитров.

Снимка ABIERTOMEXICANODETENIS.COM

Григор Димитров и новата му приятелка Никол Шерцингер посетиха официалната вечер на тенисистите преди старта на турнира в Акапулко

гледайте

ФУТБОЛ
ПО РИНГ
21.45 Ювентус - Байерн М
23.40 Арсенал - Барселона
ПО БТВ ЕКШЪН
22.00 Наполи - Милан

кратки

Тръст „Синя България" иска разследване на инцидентите в Разград

Тръст „Синя България" и Национален клуб на привържениците на Левски изказват огромната си загриженост и възмущение за инцидентите, свързани с пропускателния режим на стадиона в Разград и ужасните условия за привържениците на сектора за гости на мача Лудогорец - Левски (2:1). Тръстът настоява БФС, Министерството на спорта, Министерството на финансите и МВР да започнат разследване на обстоятелствата около провеждането на мача и в частност отношението към привържениците на Левски, пътували от цялата страна, за да гледат двубоя. "Смятаме, че с действията си домакините от Лудогорец подложиха на огромен риск сигурността и живота на български граждани, което съществува вече като прецедент на това спортно съоръжение в предишни мачове. Настояваме компетентни органи да преразгледат лицензa на стадиона в Разград и при необходимост той да бъде отнет", пишат от Тръст „Синя България". Десетки привърженици на Левски останаха извън стадиона, независимо че притежаваха редовно закупени билети. Домакините от Лудогорец спекулираха с наличието на фенове без билети на трибуните, независимо от строгия пропусквателен режим.

momo

3 1 8
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №15

6 от 49
Числа: 2, 19, 22, 30, 32, 42
I гр. (6) няма
II гр. (5) 11 по 3688,60 лв.
III гр. (4) 787 по 51,60 лв.
IV гр. (3) 13 674 по 4,20 лв.
ДЖАКПОТ: 4 825 433,74 лв.

6 от 42
Числа: 5, 9, 26, 29, 41, 42
I гр. (6) няма
II гр. (5) 6 по 1734,60 лв.
III гр. (4) 472 по 22,10 лв.
IV гр. (3) 7356 по 2 лв.
ДЖАКПОТ: 44 542,20 лв.

5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ
Числа: 2, 10, 14, 20, 28
I гр. (5) 3 по 9144,50 лв.
II гр. (4) 358 по 76,60 лв.
III гр. (3) 9417 по 3,90 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
Числа: 9, 13, 14, 20, 27
I гр. (5) 2 по 13 716,70 лв.
II гр. (4) 292 по 94 лв.
III гр. (3) 10 690 по 3,40 лв.

ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 2, 3, 5
Цифра: 8, 4, 0
I гр. (3) 18 по 1069,50 лв.
II гр. (2) 3780 по 5,10 лв.

ЗОДИАК
Числа: 10, 22, 42, 45, 48 + 8
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) няма
IV гр. (4) 1 от 500 лв.
V гр. (3+1) 25 по 100 лв.
VI гр. (3) 192 по 10 лв.
VII гр. (2+1) 355 по 5 лв.
VIII гр. (1+1) 2415 по 1 лв.
ДЖАКПОТ: 2 346 892,86 лв.

www.duma.bg

Шеф на БФС: ФИФА позволява Висша лига

Стр. 23

Рилски спортист с първа купа

Баскетболистите на Рилски спортист се радват на първата си Купа на България, след като на финала в Правец надиграха шампиона ЛУКойл Академик с 90:80

Снимка ЛАП

Най-сетне видях резултат от вложените пари, радва се президентът на самоковци

Баскетболистите на Рилски спортист спечелиха за първи път Купата на България в клубната си история, след като победиха шампиона ЛУКойл Академик с 90:80 във финала на турнира в "Арена Ботевград". Така след среброто от 2010 г. Рилецо триумфира с отличието.

ЛУКойл вече трета поредна година не успява да спечели турнира за купата след загуби на финала от Левски (2014), Черно море (2015) и сега от Рилски спортист.

Шампионите дръпнаха с 23:15 след първата четвърт, а на почивката водеха с 40:33.

До средата на третата част баскетболистите от Самоков успяха да намалят пасива си и да обърнат в своя полза резултата, а минута преди края на третата четвърт вече водеха с 59:52, след като "студентите" вкараха едва 12 т. срещу 28 на съперниците.

Последните 10 минути започнаха при 61:52 за самоковци. Тимът от Правец намали пасива до 61:65 5 мин. преди края. Отборът на треньора Росен Барчовски обаче не се поддаде на напрежението и използва грешките на "студентите", за да запази разлика от 10-ина точки, като 2 мин. преди края дори дръпна със 78:66. Самоковци спечелиха битката за купата с 90:80 с най-големия принос на американците Франк Търнър, завършил с 21 т., и Тони Гуджино с 20. За ЛУКойл хърватинът Желко Шакич записа 16 т.

Президентът на баскетболния Рилски спортист Петър Георгиев бе изключително щастлив от спечелването на Купата на България при мъжете. „Заслужава си човек, когато с години прави нещо, да види резултата от своя труд и резултата на момчетата. Изключителни момчета са, нямам думи да опиша колко са сериозни хора са и за тях не са всичко парите. Много пъти ми е идвало да хвърля всичко. Не знам някой друг да дава толкова дълго пари в България, колкото аз, но пак казвам, че си заслужава. Да кажа, че съм го очаквал, е прекалено смело. По-скоро се надявах. В спорта има логика. Самоков заслужаваше да получи тази купа след толкова години, в които Петър Георгиев инвестира в клуба. На последния Управителен съвет бях предизвикан от бившия председател на федерацията по баскетбол г-н Атанас Тонев, който ме мотивира страшно и сега му благодаря. Много е важно за спорта и за баскетбола различни отбори да побеждават. Защото така е по-интересно и за хората, и за публиката. Победата на Рилски спортист е добра новина за българския баскетбол", заяви босът.

„Позволихме на отбора на Самоков бързо да се върне в мача след почивката. Те нарушиха ритъма ни на игра, загубихме организация, загубихме сигурност. Рилски спортист не е никак слаб тим. Ние на свой ред не успяхме да се справим с основните единици на съперника. В много важни моменти в третата част успяха да ни пречупят", призна старши треньорът на ЛУКойл Тони Дечев.

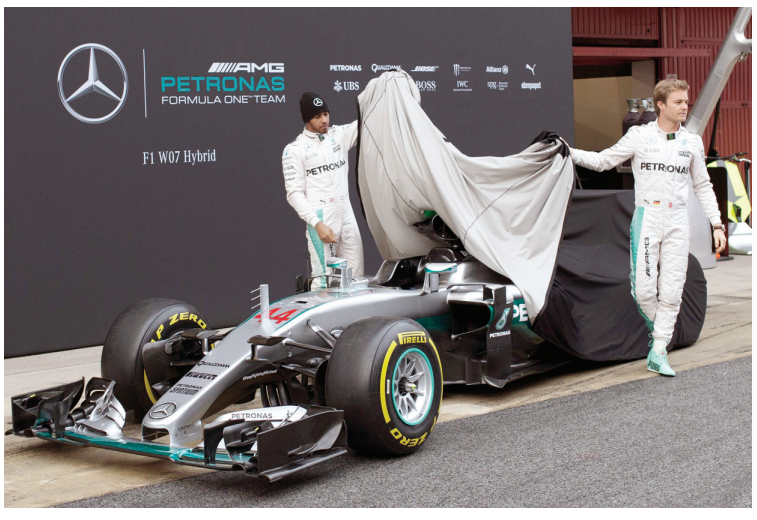
Левски повали лидера Нефтохимик

Обновеният волейболен отбор на Левски записа драматична 3-а победа в Суперлигата. "Сините" надиграха лидера Нефтохимик 2010 (Бургас) с 3:2 гейма (25:23, 25:21, 22:25, 16:25, 17:15) в среща от 15-ия кръг. Мачът събра 2500 зрители в зала "Арена Армеец", а загубата свали от върха бургаския тим. Левски остава предпоследен, 9-и, с 3 победи, 12 загуби и 9 т., а все по-минимални са шансовете му да играе на плейофите, където ще участват първите 8 отбора. ЦСКА е 8-и с 18 т.

Добруджа 07 надигра също след драма Монтана с 3:2 гейма (25:18, 25:20, 15:25, 22:25, 15:13) в директна битка за върха и излезе начело с 31 т., колкото имат още Нефтохимик и Монтана. Добричлии обаче са с 11 победи, срещу по 10 на съперниците. В междинния 16-и кръг утре Левски гостува на Пирин в Разлог, Нефтохимик приема Арда, Добруджа гостува на ЦСКА, а Монтана приема опашкаря Миньор Пк.

ХАМИЛТЪН ОТКРИ ТЕСТОВЕТЕ В БАРСЕЛОНА

Действащият световен шампион Люис Хамилтън с Мерцедес излезе пръв на пистата в Барселона и откри предсезонните тестове във Формула 1. Първите официални тестове преди началото на кампанията са с продължителност 4 дни, а вторите и последни ще се състоят на същото трасе от 1 до 4 март. Новият сезон започва на 20 март в Мелбърн с Гран при на Австралия. Хамилтън се стреми към трета поредна световна титла и общо четвърта в кариерата си, но може да очаква сериозна конкуренция от съотборника си Нико Розберг и от Себастиан Фетел, който със сигурност ще се опита да надгради след отличния си дебютен сезон във Ферари през 2015 г. Всичките 11 отбора във Формула 1 имат право да изпробват по един болид на ден. Хамилтън тества вчера и утре, а Розберг - днес и в четвъртък. Фетел пък избра да кара вчера и днес, а неговият съотборник и също бивш световен шампион Кими Райконен - утре и в четвъртък. Дебютиращият тим Хаас използва французина Ромен Грожан в първия си официален тест във Формула 1, а завърналият се в надпреварата екип на Рено разчиташе вчера на Джолион Палмър.

Британецът, който вече е трикратен световен шампион и на една титла от Себастиан Фетел, отговори на нападките на немеца, като му припомни, че не толкова отдавна той е имал превъзходство и тогава доминацията му е трябвало да означава спад на интереса на феновете. „Казаното от Фетел ми е забавно, защото той печелеше 4 години поред, а аз само 2. Така че докато не стигна неговото ниво, няма да съм отегчил хората толкова, колкото той го направи", заяви 30-годишният пилот. „На всеки, който твърди подобни неща, мога само да кажа, че зад тези резултати стои доста тежка работа, която свършихме. Намираме се на тази позиция, защото в момента сме най-добрите. Ще е хубаво останалите да имат малко повече уважение към резултатите ни", добави Хамилтън.

Снимка БГНЕС

Световният шампион във Формула 1 Люис Хамилтън и вицешампионът Нико Розберг представят новия болид на Мерцедес W07 Hybrid преди първите тестове за новия сезон на пистата "Каталуня" в Монтмело край Барселона

следайте

ПО БНТ СВЯТ
БОКС
15.15 Купа "Странджа" в София
БАСКЕТБОЛ
18.00 Берое - Башкими (мъже)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
20.00 и 21.50 Еврокупа (1/8-финали)
ПО ЕВРОСПОРТ 1
СКИ
17.45 СК в Стокхолм
СКИ-СКОКОВЕ
19.45 СК в Куопио
ПО Ф+
ТЕНИС
17.00 Турнир в Дубай (мъже)
00.00 Турнир в Акапулко (мъже)

кратки

Цвети изпадна от Топ 100

Българската тенисистка Цветана Пиронкова изпадна от топ 100 на световната ранглиста. Тя се смъкна с 10 места в класацията и вече е 103-а. Пловдивчанката излиза от стоте най-добри в женския тенис за първи път от повече от две години. Тя завърши 2013 г. на 108-о място, а на 5 януари 2014 г. беше 107-а. После спечели единствената си турнирна титла в Сидни и скочи с 50 места. За последните 2 години най-предното й класиране е 37-о място от 4 януари 2015 г. Снощи тя игра в I кръг в Доха срещу шампионката от Дубай Сара Ерани (Ит, №17). Сесил Каратанчева губи 2 позиции и е 116-а в света.

Пилот победи с фотофиниш в Дайтона

Дени Хамлин спечели след фотофиниш 500-те мили на Дайтона - едно от най-престижните автомобилни състезания в САЩ. Той изпревари на финала и спечели с по-малко от 1 стотна от секундата срещу Мартин Лий Трюикс-младши, който водеше до последните метри. Постижението е без аналог в 60-годишната история на състезанието и преднината на Хамлин се оказа само 25 см.